Poštnina plačana v gotovini **Posamezna štev. Din 1·—**

Štev. 51. V Ljubljani dne 19. decembra 1935. Leto XVIII.

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine" v Ljubljani, Knaflova ulica 5
Uredništvo „Domovine", Knaflova ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za inozemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din. Amerika letno 1 dolar. — Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Opozorilo zamudnikom!

Kljub tolikim opominom je še precejšnja vrsta zamudnikov, ki so še zmerom dolžni naročnino za nazaj.

Čudimo se, da nekateri naši prijatelji in prijateljice tako zanikarno opravljajo svojo dolžnost nasproti »Domovini«,

o kateri pač morajo priznati, da jih je vse leto v redu obveščala o vseh važnejših dogodkih, prijetno zabavala in zmerom poučevala tako, kakor je uredništvu velevala vest. Tega zamudništva v plačevanju naročnine ne moremo drugače označiti **kakor malomarnost in nehvaležnost, ker je znesek za naročnino tako majhen, da klub vsej gospodarski stiski ne more nikomur povzročati preglavic.** 36 dinarjev na leto, zlasti če jih razdeliš tako, da plačaš vsako četrt leta 9 dinarjev, ni vsota, ki bi koga spravljala v zadrego

Še se vzlic vsemu zanašamo na zvestobo zamudnih prijateljev in prijateljic, zato smo zatrdno prepričani, da bo ta opomin zalegel.

Nikakega dobička nimamo od izdajanja lista,

ker le toliko računamo za naročnino, da se poravnavajo stroški za papir, tisk in uredništvo, kar je jasno, če pomislite, da ne stane ena številka s slikami vred za naročnike **niti 75 par.** Naši prijatelji in prijateljice bi morali to dejstvo uvaževati in zmerom brez oklevanja vršiti naročniško dolžnost po tistem starem našem izreku

»Domovina« za naročnika, naročnik za »Domovino«.

Rekli smo že, da izgovor na gospodarsko stisko ne more obveljati, ker je znesek za naročnino premajhen. Če je dolga vrsta zamudnikov, pri katerih noben opomin ne zaleže ničesar, pa gre skupni dolžni znesek v tisoče, kar se nam zelo pozna. Slovenci smo zmerom veljali za pošten narod,

zato dvomimo, da se bo našel med našimi dragimi naročniki in naročnicami kdo, ki bi pustil obveljati na sebi madež, da nalašč ni plačal naročnine.

Bodi vsem našim prijateljem in prijateljicam častna dolžnost redno poravnavanje malenkostnega zneska, ki ga zahteva »Domovina«. Naj bo to naš zadnji opomin. **Pri katerih tudi ta opomin ne bo imel uspeha, tiste bomo morali črtati iz seznama Domovinarjev. Ne bomo tega storili radi, a bomo prisiljeni, ker list ne izhaja od podpor, temveč le od naročnine. Črna nehvaležnost pa tudi sicer ne zasluži obzirnosti. Do novega leta pokažite vsi zamudniki, da ste »Domovini« res zvesti in hvaležni prijatelji!**

Berači so huda pokora za deželo

Iz Sodražice nam piše naročnik:

Na jesen smo imeli po deželi toliko beračev, da so kar drug drugemu podajali kljuke. Pa tudi zdaj v snegu jih ne manjka. Med njimi je večina mladih in krepkih ljudi, ki se jim vidi, da jim ne diši delo. Zato tudi pogosto izginejo z njimi dežniki, čevlji, suknjiči ali kaj drugega.

Največ beračev pride iz savske banovine. Med njimi imajo nekateri nekake knjižice kot pogorelci. Bogve kako dobijo tiste izkaznice, ki naj bi jim dale nekake navidezne pravice, da lahko obhodijo tudi vso državo, ker jim je morda zgorela kakšna zgradba, vredna nekaj tisočakov. Najverjetnejše pa je, da taki pogorelci sploh niso pogorelci, tem več sleparji.

Povedati pa moramo takoj, da na deželi nismo trdnosrčni, toda smo zaradi gospodarske stiske sami v hudih težavah in zato ne moremo preživljati vse te armade postopačev, ki beračijo samo iz delomrznosti in ne bodo prijeli za delo tudi ne takrat, ko bo dela povsod dovolj. Kaj naj jim da ubogi kmet, če ga obišče kak dan tudi čez dvajset takih gostov, izmed katerih posamezni nastopajo skoro s silo, da pridejo do milodara, ko se sam z vso svojo družino komaj preživlja?

Tudi s krošnjarji je huda. Vsekako bi bilo potrebno, da bi imeli krošnjarji legitimacije Razen tega naj bi se krošnjarjenje omejilo na domače hišne izdelke. Krošnjariti z navadnim trgovskim blagom, ki ga dobiš v vsaki štacuni, je brez pomena in le nadloga. Takšni krošnjarji, ki prihajajo skoro vsi iz drugih banovin, prav za prav niso nič drugega kakor berači v lepši obliki.

Ker je beračev zmeraj več, bo potrebno nekaj storiti. Mislimo, da naj se beračenje dovoli le v domači občini, kjer ljudje lahko presodijo, ali je prosilec res potreben ali ne. Sploh naj bi imeli orožniki strog nalog, da ustavijo vsakega tujca, ki se klati po deželi, in ga legitimirajo. Kmetje na deželi imamo pred naraščajočo armado klatežev že resen strah. Požari in tatvine so pnemnogokrat delo teh izgubljenih ljudi.

Tudi za Dolenjce bo dobičkonosna le reja belih svinj

Dolenjska svinjereja je znana in v Novem mestu so največji tedenski sejmi za svinje, posebno za prasce. Na letošnjem Miklavževem sejmu je bilo v Novem mestu več sto voz prascev in pršutnikov, ki so šli precej v promet. S prasci se zalagajo kraji Bele krajine, Kočevja in Suhe krajine, pitane svinje pa kupujejo v Zagradcu, Veliki Loki, Mirni, Trebnjem in Novem mestu, odkoder gredo v Ljubljano in na Gorenjsko.

Blago je prav dobro in so kupci z njim zadovoljni. Nezadovoljni pa so rejci, ker so cene nizke in se reja nikakor ne izplača. Žal, se dolenjski rejci tako neradi oprijemljejo čisto bele pasme in še zmerom dajejo prednost raznim pisanim živalim. Ves svet priznava odlične lastnosti belih svinj, kar se mesa in masti tiče. Tudi Dolenjci bodo morali počasi spoznati vrednost dobre pasme, ki se tudi hitreje zredi. Seveda pa ne smeš drugih svinj krmiti z vodeno hrano. Razen tega pride le kuhana hrana predraga.

Opozarjamo, da kupci iz tujine najbolj kupujejo živali bele pasme. Če jih hočemo pridobiti, moramo gojiti le bele dolgoušne ali kratkoušne merjasce in svinje. Pisane živali so morda dobre za domačo rabo ali pa za naš domači nerazvajeni trg. Tujina pa zahteva le izenačeno blago. Zato Dolenjci izpregledajte in uvajajte belo pasmo. Take živali boste lahko prodali za izvoz in tudi višje cene boste dosegli. **Kdor bi želel rediti plemenskega merjasca z banovinsko podporo, naj se prijavi pri domači občini.**

Cena valilnim jajcem štajerske kokoši je znižana

Iz dopisa, ki ga je banska uprava poslala sreskim načelstvom, povzemamo:

Banska uprava želi, da bi se akcija za oddajo valilnih jajc rjave štajerke izvedla enakomerno po vseh srezih banovine. Zato se pozivajo posebno ona sreska načelstva, kjer je bil odziv za naročilo valilnih jajc doslej bolj slab ali pa sploh ni bilo zanimanja za to akcijo, da posvetijo vso pažnjo tej akciji in da zberejo v svojem srezu čim več naročnikov za valilna jajca. Glede na to je banska uprava letos znižala tudi prispevke naročnikov za valilna jajca od 1 Din na 75 par. S tem se bo omogočila izvedba akcije tudi v onih srezih, ki so se doslej izgovarjali, da ni mogoče dobiti naročnikov zaradi tega, ker so jajca po 1 Din za kos predraga.

Za zbiranje naročil naj sreska načelstva povabijo zlasti kmetijske organizacije, šolska vodstva in občine. Zberejo naj se po možnosti večja skupna naročila. Najmanjše naročilo mora znašati vsaj 60 jajc. Naročila izpod 60 kosov se ne bodo upoštevala in se naj sploh ne predlagajo semkaj.

V zimskih mesecih naj vsak kmetijski referent priredi v svojem srezu nekoliko predavanj o perutninarstvu in naj med drugim obrazloži ljudem važnost in pomen akcij, ki jih vodi banska uprava v smeri izboljšanja in razširjenja rjave štajerske kokoši. Taka predavanja naj bi se vršila posebno v krajih, kjer doslej še ni bilo zanimanja za rejo rjave štajerske kokoši. Pri prihodnji pomladni akciji naj ne bo sreza, ki ne bi zbral vsaj nekaj naročil za valilna jajca.

Politični pregled

Iz Parža poročajo,

da je dobil francoski ministrski predsednik in zunanji minister Laval zaupnico,

ko je v poslanski zbornici branil pogoje za mir med Italijo in Abesinijo, ki jih je izdelal skupno z angleškim zunanjim ministrom Hoarjem. Ti predlogi so bili sporočeni tudi v Rim in Addis Abebo. Italija je kakor kaže, vendarle zadovoljna z njimi, čeprav govori drugače, a Abesinija se je odločno izrekla, da ne pristane na nikak odstop zemlje in na nobene ugodnosti v prid Italiji na abesinskem ozemlju.

V angleški javnosti so omenjeni mirovni pogoji naleteli na odpor in že se širijo vesti

da bosta morala ministra Hoare in Eden odstopiti,

ker zagovarjata omenjene mirovne pogoje. »Times« piše, da je večina članov vlade prišla do prepričanja, da so mirovni načrti Lavala in Hoareja velika napaka in da je potrebno ustvariti novo osnovo za mirovna pogajanja. Angleški poslanec Bodby (konservativec) pravi v odprtem pismu v »Timesu«, da so ti načrti nečastni in da je zaradi njih izgubila Anglija vodilno vlogo v evropski politiki.

O pariških mirovnih pogojih je te dni govoril tudi abesinski cesar Haile Selasie in naglasil v svoji izjavi,

da je Abesinija še zmerom za miroljubno rešitev spora z Italijo, odklanja pa mir, ki bi pomenil nagraditev napadalca.

Rekel je med drugim, da značijo ti predlogi opustitev načel, na katerih je osnovano Društvo narodov. Sprejem predlogov bi pomenil prepustitev tretjine abesinskega ozemlja sovražniku Abesinije. Na koncu je cesar poudarjal, da postaja dvomljiva tudi varnost drugih majlih in slabotnih držav, če dobiva sila, ki je bila že obsojena kot napadalka, tako nagrado na račun države, ki je postala žrtev napada.

V Ženevi se začenja

zasedanje sveta Društva narodov,

na katerem se bodo obravnavali tudi mirovni predlogi, katerih usoda je še zelo dvomljiva. Listi pravijo, da bodo sankcije proti Italiji ostale v veljavi tudi, če Mussolini pristane na mirovne pogoje, ker je Italija z napadom na Abesinijo kršila dogovor o Društvu narodov.

Iz Prage poročajo,

da je predsednik dr. Masaryk končno odstopil

Vzrok je, kakor smo že zadnjič pisali, v bolehnosti in starosti. Za novega predsednika je bil izvoljen dr. Edvard Beneš

Te dni je

obiskal Beograd turški zunanji minister Tevfik Ruždi Aras

in se razgovarjal z ministrskim predsednikom in zunanjim ministrom dr. Stojadinovičem. Pri tem sta oba državnika ugotovila, da vlada med državami Balkanske zveze popolno soglasje v vseh mednarodnih vprašanjih. Turški državnik, ki je bil sprejet tudi v avdienci pri Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu, je iz Beograda odpotoval v Ženevo, kjer bo prisotvoval zasedanju sveta Društva narodov tudi kot zastopnik Balkanske zveze.

Iz Addis Abebe prihaja poročilo,

da so na ogadenski južni fronti Abesinci spelali v zasedo močan italijanski oddelek in ga uničili

Italijanski general Graziani je hotel začeti ofenzivo, a je naletel na hud odpor Abesincev. Abesinci so po krvavi borbi vrgli Italijane nazaj in pri tem sestrelili eno veliko italijansko bombno letalo ter zajeli 13 oklopnih avtomobilov. Na severni fronti ni bilo posebnih dogodkov.

Gospodarstvo

Tedenski tržni pregled

GOVED. Na mariborskem živinskem sejmu so bile za kg žive teže nastopne cene: debelim volom 2.75 do 3 Din, poldebelim 2.25 do 2.50, plemenskim 2 do 3, bikom za klanje 2 do 2.75, klavnim kravam debelim 2 do 2.25, plemenskim 1.50 do 1.75, klobasaricam 1 do 1.25, molznim kravam 2 do 2.50, brejim 2.25 do 2.75, mladi živini 2.50 do 3.40, teletom 3 do 4 Din.

SVINJE. Na ptujskem sejmu so prodajali pršutarje po 4.50 do 4.85 D, debele svinje po 5 do 5.85 Din, plemenske po 4.25 do 4.50 Din kg žive teže, prasce pa po 70 do 120 Din za rilec.

Vrednost denarja

Na naših borzah smo dobili v devizah (z vštetio premijo 28.50%):

1 nizozemski goldinar za 29.66 do 29.80 Din;
1 nemško marko za 17.56 do 17.70 Din;
1 angleški funt šterling za 215.28 do 217.34 Din;
1 ameriški dolar za 43.45 do 43.81 Din;
100 francoskih frankov za 289.60 do 291 Din;
100 češkoslovaških kron za 181.63 do 182.73 Din;

Avstrijski šiling se je trgoval v zasebnem kliringu po 8.85 do 8.95 Din in nemške kompenzacijske marke po 14 do 14.20 Din. Vojna škoda je bila po 365 do 367, investicijsko posojilo pa po 79 Din.

Sejmi

24. decembra: Črnomelj;
27. decembra: Radeče pri Zidanem mostu, Vitanje, Vrhnika;
28. decembra: Dob pri Domžalah;
29. decembra: Mirna peč;
31. decembra: Kočevje, Zagorje ob Savi.

Drobne vesti

= **Cene v trgovini na drobno so se začele dvigati.** Podatki o gibanju cen v trgovini na debelo kažejo, da se je ta indeks od julija do novembra dvignil od 63.3 na 71.2 točke, tako da znaša povečanje v štirih mesecih preko 12 % nasproti lanskemu novembru 13.5 %. Indeks cen v trgovini na drobno, ki vedno le v določenem časovnem razmahu sledi indeksu cen v trgovini na debelo, do septembra ni kazal bistvenih sprememb. Zadnja dva meseca pa vidimo tudi pri indeksu cen na drobno (v Beogradu) naraščanje. Tako je od septembra na oktober indeks cen v trgovini na drobno narasel od 68.4 na 69.9, v novembru pa se je po najnovejših podatkih Narodne banke povzpel na 71.6, tako da je zdaj za 1.3 točke višji kakor lani v novembru, med tem ko se je prejšnje mesece stalno gibal izpod lanskega stanja. V skupini prehrane je indeks cen v tr-

---

Ivan Slivnik: 6

Usodna žena

Gospa Sibila je napravila ogorčen obraz. »Tujec? Lepo te prosim, Romana! Saj vendar slišiš, da je moj svak in stric mojih otrok. Viktor nam pač ni tujec«.

»Meni je, mama. In tudi mojemu očetu je bil«.

»Tvoji pojmi o gostoljubju so takšni, da ne najdem zanje imena«, se je oglasila Beatrika.

Romana jo je mirno pogledala. »Nič čudnega ne bi bilo, Beatrika, ako bi imela branjevska hči o gostoljubju drugačne nazore nego ti. Toda ne pozabi, prosim, da imam tudi jaz pravico do svojega mnenja. Na tej pravici temelji moja prošnja, da se vaš gost ne nastani v sobah mojega očeta. Ključe do njih hranim jaz in jih vsekako ne izročim nikomur«, je rekla Romana odločno.

»Kdo pa je prav za prav gospodinja v tej hiši, ti ali mama?« je vprašala Beatrika porogljivo.

Romana je razburjeno zasopla. »Ako vprašuješ tako, imej tudi odgovor. Moj oče me je postavil na čelo tega gospodinjstva; ako drugače ne uveljavljam svojih pravic — v tej stvari jih bom prav gotovo«.

Gospa Sibila je besno planila kvišku. »Potemtakem manjka samo še, da nas spodiš na cesto!« je rekla ogorčeno.

Romana se je ugriznila v ustnice. »Oprosti, mama; neprav sem storila, da sem tako odgovorila na Beatričin napad. Žal mi je, da sem se prenaglila. Kolikor je prav in mogoče, se smatraj slejkoprej za gospodinjo v tej hiši. Vztrajati pa moram pri tem, da nastaniš gospoda Trtnika v sobah, ki so določene za goste. Prostori mojega očeta ostanejo prazni«.

S temi besedami je Romana vstala izza mize, poslovila se in odšla v svojo pisalno sobo. Pred Jankom se je za hip ustavila ter ga pogledala trdno in presunljivo, kakor bi ga hotela opomniti, naj ne pozabi svoje obljube. Janko je izkušal vrniti njen pogled s porogljivim nasmeškom, toda posrečilo se mu je napol.

»Ta neznosna ženska!« je vzkliknila Beatrika srdito, ko so ostali sami. »Prava sramota je, da se drzne tako govoriti z nami!«

Janko se je privzdignil, kakor bi hotel nekaj reči; toda sedel je nazaj in molčal.

Kmalu nato je odšel tudi on.

Mati in hči sta bili sami. Vneto sta se posvetovali, kako bi mogli izrabiti poset Viktorja Trtnika v svojo korist.

»Dobro ti vetujem, Beatrika! Glej, da se prikupiš stricu Viktorju. Težavno gotovo ne bo. Viktor ni samo bogat, ampak tudi jako šarmanten v denarnih zadevah. Ob njegovi strani bi imela krasno življenje«.

Beatrika je gledala zamišljeno predse.

»Razume se, mama, da nikakor ne zavračam te prilike; saj sem vendar pametna ženska. Čim prej se poročim, tem ljubše mi je. Rada bi se rešila iz te hiše. Biti navezani na Romanino milost pač ni bogve kako blažilna zavest. Že Žitku bi bila najrajši obljubila, samo da pridem odtod. Toda on mi je vseeno prezoprn. Ako si morem prihraniti usodo, da bi postala gospa Žitkova, bom prav vesela, sevé s pogojem, da napravim kako drugo dobro partijo. Drugače pa mi ostane še vedno Žitko kot zadnji up rešitve«.

»Pametno govoriš, Beatrika. Od srca bi ti privoščila, da prideš v dobre razmere. Jaz zase ostanem pač do smrti prikovana v tej hiši«.

»O ne, mama! Saj vendar upam, da te vzamem s seboj, ako se poročim«.

Gospa Sibila se je dvomljivo namrdnila. »Eh, veš, Beatrika, to ni tako lahka stvar. Noben mož ne vidi rad tašče v svoji hiši«.

»Ti boš vsekako prelestna tašča, mama. In če postanem soproga Viktorja Trtnika, se gotovo ne bo branil tvoje navzočnosti v najinem domu«.

Še marsikaj je premislila gospa Sibila v tej uri. Naposled je vzdihnila:

»Ah ne, Beatrika, na to ni misliti. Kaj pa bo z Jankom? Vse rodbine si tvoj bodoči soprog vendar ne more nakopati na vrat. Pusti mene tu in skrbi le, da bo tebi dobro!«

Beatrika ji je morala pritrditi. Vabila jo je itak le zaradi lepšega.

Čuvstvo, ki je družilo mater in hčer, je bilo zgolj površno. V globino ni segalo pri teh dveh značajih nič. Beatrika je dobro ve-

govini na drobno od oktobra na november narasel za 1.6 točke na 74.1 (lani 71.3). Indeks cen predmetov za oblačila se je dvignil za 0.8 na 71.5 (lani 75.5), med tem ko je indeks cen za kurjavo ostal nespremenjen na višini 71.5 (lani 74.3).

DOPISI

BREGANA. *(Smrtna kosa).* Dne 8. t. m. smo spremljali k večnemu počitku ravnatelja tvornice palic g. Franca Jelinška, katerega smrt obžaluje vsakdo, ki ga je poznal. Spričo svoje dobrohotnosti si je pridobil mnogo iskrenih prijateljev in spoštovalcev. Pri njem je bil vsak pošten in delaven človek enak. Bil je vzoren gospodarstvenik. V podjetju, ki mu je bil na čelu kot ravnatelj, je delal 45 let neumorno za napredek tvornice. Razen tega je mnogo deloval za napredek kraja. Njegovo delo ni ostalo nezapaženo na najvišjem mestu, ki mu je za njegove zasluge podelilo red sv. Save. Razen tega je imel tudi mnogo društvenih odlikovanj. Kako je bil pokojnik spoštovan, se je videlo na dan pogreba. Tisoči so se zbrali, da dragega prijatelja in dobrotnika spremijo na zadnji poti. Nešteto krasnih vencev je dalo lepo sliko temu žalostnemu sprevodu. Od društev so se korporativno udeležila pogreba tale društva: gasilska četa iz Bregane, kateri je bil pokojnik predsednik, nadalje gasilske čete iz Obrežja, Otoka in Samobora, Sokol iz Bregane, ki mu je bil član od ustanovitve društva, in Sokola iz Samobora in Brežic. Pevski odsek Sokola iz Bregane mu je odpel dve nagrobnici. Ob grobu se je od pokojnika poslovil v imenu uradništva in drugih uslužbencev knjigovodja g. Feliks Kalin z ganljivim govorom, v katerem je opisal tudi vse pokojnikove zasluge. V imenu gasilne čete je govoril povelnik g. Franc Bendekovič in v imenu Zadružne zveze, v kateri je bil rajnki član nadzornega odbora g. Ivan Hribar. Bodi rajnkemu časten spomin, njegovim svojcem pa iskreno sožalje!

MALA NEDELJA. Letošnja proslava 1. decembra, ki jo je priredila sokolska četa, je zelo lepo uspela. Posebno sta se izkazali gasilska četa iz Gaiševcev in br. sokolska četa od Sv. Duha, ki sta se polnoštevilno udeležili akademije. — Na Miklavževem veču sokolske čete je bilo obdarovanih okrog 160 otrok. Torej se pri Mali Nedelji pridno gibljemo. — V novem letu bo »Domovina« stalno prinašala domače zanimivosti in novice, zato si jo naročite in plačajte naročnino. Tudi po Prekmurju gre glas, da »Domovina« je za nas!

VOJNIK. Sokol v Vojniku je v nedeljo 8. t. m. uprizoril Cankovo dramo »R. U. R.« z nepričakovano dobrim uspehom. Vse je šlo v najlepšem redu. Tudi najtežavnejši prizori so bili podani s tako zanesljivostjo, kakor ni bilo pričakovati od diletantov. K temu dovršenemu podajanju je bilo treba mnogo naporov in žrtev. Za ta izredni užitek smo dolžni vsem igralcem in igralkam priznanja in zahvale, posebno pa bratu režiserju. Prosimo jih, da nas kmalu spet razveselijo s tako dovršeno podano igro.

SENOVO PRI RIJHENBURGU. *(Smrtna kosa).* Pretekli teden je umrla gospa Kristina Kodeljeva. S soprogom žaluje za pokojnico pet ljubečih otrok. Svojemu možu je bila najboljša družica. Prizadeta od vojne in okupacije se je ta zgledna narodna družina preselila iz goriških krajev na Senovo in prevzela v oskrbo novo rudniško restavracijo. Kriza rudnika in vsega prebivalstva je žal večkrat prizadela tudi Kodeljevo družino, toda gospa Kristina je z odločnim samozatajevanjem premagovala vse težave. Ljubeznivi in skrbni gospe bodi ohranjen najlepši spomin, ugledni družini pa izrekamo iskreno sožalje!

SV. BARBARA V HOLAZAH. Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva vabi vse svoje člane in prijatelje sadjarstva in vinogradništva na redni občni zbor s predavanjem, ki bo na Štefanovo po rani sv. maši v tukajšnji šoli v 7. razredu.

GROSUPLJE. S snegom je prišla tudi v našo vas beda, ki jo posebno občutijo naši mali. Kljub temu, da je danes hudo za denar, je tukajšnji Rdeči križ s pomočjo šole, Sokola in gasilske čete priredil miklavževanje ter obdaril 55, a Sokol 39 otrok. Da je dobrodelna akcija uspela, gre zahvala oblastnemu odboru Rdečega križa v Ljubljani, osnovni šoli in ravnatelju g. Dularju Metodu za podarjeno blago, kakor tudi vsem hišam in damam, ki so kakorkoli pripomogle k obdaritvi. — Dne 8. t. m. je sklicala tukajšnji Rdeči križ sestanek županov in zastopnikov občinskih odborov društev Rdečega križa tukajšnje zdravstvene občine. Na sestanku se je razpravljalo o potrebi zgradnje Zdravstvenega doma, kar je naletelo na splošno odobravanje. Oba gg. župana sta obljubila pomoč. Sestavil se je pripravljalni odbor, ki naj vodi vse delo, da se bo misel uresničila. Upamo, da bodo tudi oblastva razumela potrebo te stavbe in podpirala pripravljalni odbor.

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU. Sokol je priredil tudi letos miklavževanje v prostorih g. Hanžekoviča. Na sporedu je bil tudi šaljiv nastop. Miklavž je obdaril sokolsko decо in članstvo. — V stari vasi so ukradli dolgoprstniki posestniku Herbstu iz hleva prašiča. Za tatovi ni sledu. Po vaseh izginjajo purani, kolovši ali kaj sličnega! — Pri Sv. Juriju se je vršila te dni velika pravda med šolskim upraviteljem g. Ivanjšičem in posestnikom g. Ivanom Kreftom. Zaslišanih je bilo nad 50 prič. Pravda se je vršila na licu mesta, nadaljevala pa se bo 23. t. m. na sodišču v Radgoni.

V EGIPTU

Vodnik: »Minila so cela stoletja, preden so bile zgrajene piramide.«

Potnik: »No, če dela take reči vlada...«

PRED OLTARJEM

Župnik: »Ali ni nobenih ovir, ki bi mogle preprečiti zakonsko zvezo?«

Ženin: »Z menoj je vse v redu, gospod župnik, samo moja nevesta malo jeclja.«

---

dela, da bi prenesla ločitev od matere z veselim srcem. Mama je imela vendarle vse polno zahtev in jasno je bilo, da bi hotela tudi potem prvačiti v hiši. Razen tega je bilo vredno pomisliti, da bi ji bodoči soprog gotovo odračunaval vsote, ki bi jih moral trositi za njeno mater.

Strinjali pa sta se v tem, da hočeta izrabiti prihod Viktorja Trtnika v svojo korist.

In gospa Sibila je brzojavila svaku na Dunaj: »Čakamo te z veseljem in upamo, da ostaneš prav dolgo. Sibila«.

Nato sta se dami ločili. Gospa Sibila je šla pogledat gostinske sobe in jih velela urediti čim najprijetneje. Beatriki pa se je mudilo prebirat svojo garderobo, da vidi, katere obleke bi bile najpripravnejše za čas Viktorjevega bivanja.

V svojih mislih je bila že odločno izčrtala besedo »stric« izpred njegovega imena. Od hipa do hipa se je jasneje risal v njeni glavi ves bojni načrt.

5. POGLAVJE

Romana je sedela za svojo pisalno mizo. Toda delala ni. Naslanjala je glavo v dlani, ter pričakujoče gledala predse.

Stoječa ura je odbila tri.

Romana je vstala in prisluhnila na hodnik.

Ali pride Janko?

Nekam nemirno si je zastavljala to vprašanje. Od snoči se ji je zdelo zbližanje s popolibratom jako važno. Pripravila si je bila vse, kar mu je hotela reči, da bi podrla steno, ki ju je ločila.

Ako pride, je upala doseči svoj cilj. Ako ne, je moralo ostati vse po starem.

Povsem gotova ga ni bila. Toda čakala je vznemirjeno ter koprnela po njegovem prihodu. Že s tem, da sploh izpregovorita, je bilo mnogo pridobljenega.

Preteklo je nekaj minut. Zunaj je ostalo vse tiho. Romana je dihala globoko in težnaprej. Da — bližali so se koraki — počasi, ko. Nato pa se je zdajci zdrznila in sklonila kakor bi se nekdo obotavljal in ne bi hotel. Spet je utihnilo vse. Prišlec se je bil nenadoma ustavil pred vrati. Romana je uprla vanje pogled, kakor bi jih hotela predreti. Zdelo se je, da hoče z voljo oddaleč primorati čakajočega, da vstopi.

In tedaj se je začulo glasno, trdo trkanje, ki je razločno pričalo o kljubovalnem odporu. Romanina napetost je pojenjala. Bila je mahoma spet vsa mirna in polna zaupanja. Mehak in dobroten smehljaj je zaigral okrog njenih ust.

»Neumni Janko! Vendarle sem te prisilila, ti neumni, nespametni fant. Ne boš se mi pokvaril. Mnogo premagovanja te je stal ta korak, a dejstvo, da si ga storil, me navdaja z veselim upom!« Tako je mislila Romana sama pri sebi.

Naglo se je spustila v naslonjač pred svojo pisalno mizo ter zaklicala: »Prosto!«

Vrata so se počasi odprla, in Janko Trtnik je stopil na prag. Videti je bil bled in mrkel.

Romana se je ozrla vanj.

»O, Janko! Evo te — in še točno povrhu,« je dejala prijazno in mirno, kakor ne bi bilo nič posebnega, da je prišel.

Pogledal jo je negotovo; da bi prikril svojo zadrego, je napravil predrzen obraz.

»Da — evo me — v naravni velikosti! Prišel sem, da mi ne boš očitala besede. Nu, začni! Kaj hočeš prav za prav od mene?«

Vstala je in stopila k njemu. Smehljaje ga je prijela za roko.

»To se ne da povedati kar tako med durmi, Janko. Dajva, sediva! In hvala ti lepa da si držal besedo.«

»To se vendar razume. Kar obljubim, tudi storim,« je odgovoril uporno. Ona pa je ostala mirna in prijazna.

»To je lepa lastnost. Prosim te, sedi.«

Peljala ga je k stolu, ki je stal zraven njene pisalne mize. Izmeknil se ji je z naglico, ki je bila polna trme in zadrege hkrati, ter sedel. Oči so mu zletele po sobi.

»Prav imenitna je tale tvoja soba! — Samo preveč resna in mrkla,« je dejal z narejeno malomarnostjo. »A to se ujema s teboj. Tu se menda ne porodi človeku niti ena vesela in priljudna misel. Ali imaš vsaj kako cigareto?«

Očividno se je izkušal vzdigniti nad položaj.

»Ne, cigaret nimam,« je odgovorila Romana, spustivši se v svoj pisalni naslanjač.

»Seveda! V tvojem najsveteišem se ne sme nič zapraviti, nič izpuhteti v zrak — ti nuna!«

Z dobrodušnim posmeškom mu je pogledala v oči.

»Kar občudujem te, kako dobro si poučen o vsem mojem bistvu. A povej, zakaj mi praviš ‚nuna‘?«

Brezbrižno je vrgel noge navzkriž.

Domače novosti

* **Božična številka »Domovine«**, ki bo izšla na 32 straneh, se bo razposlala naročnikom že v ponedeljek, tako da jo bodo imeli za praznike že v hiši.

* **Imenovanje mestnega sveta Velike Ljubljane.** V torek je bil razrešen dosedanji mestni svet ljubljanski z županom dr. Vladimirom Ravnihar jem in imenovan novi z županom odvetnikom dr. Jurom Adlešičem in podžupanom dosedanjim županom dr. Ravnihar.em.

* **Izdaja potnih listov.** Na vprašanje o izdajanju potnih listov za potovanje v tujino osebam, ki dolgujejo na davkih, je izdal davčni oddelek finančnega ministrstva naslednje načelno pojasnilo. Pri izdajanju potnih listov je treba razlikovati med osebami, ki se za vselej izselijo iz države, in osebami, ki zahtevajo potni list le za začasno bivanje v tujini. Osebe, ki se za vedno izselijo iz države, morajo k prošnjam za potni list priložiti tudi, da so plačali ves dolžni davek tako za tekočo poslovno dobo kakor za prejšnje, ki bi ga morale odplačati v obrokih. Osebe pa, ki zahtevajo potni list le za začasno bivanje v tujini, morajo predložiti izkaz, da so plačale dolžni davek in davčne obroke, ki so dospeli v plačilo po členu 28. omenjenega zakona. Vsa doslej izdana navodila o tem vprašanju se s tem razveljavijo.

* *Poslanec Lukačič med volilci.* Narodni poslanec za ljutomerski srez g. Avgust Lukačič je imel te dni dva lepo uspela sestanka članov JNS v Veržeju in na Moti. Na obeh sestankih je podal obširno poročilo o političnem položaju in zlasti izčrpno razpravljal o potrebi ukrepov za omiljenje gospodarske stiske. S posebnim zanimanjem so spremljali zborovalci poročilo o delu Neodvisnega poslanskega kluba. Po govoru poslanca se je razvila na obeh shodih živahna razprava, med katero so izrazili posamezni člani željo, da se čim bolj poživi delo nacionalistov med narodom in da se čvrsto nadaljuje akcija, započeta s pohorsko deklaracijo.

* *Božične podpore senata.* Glede na hude gospodarske razmere, v katerih živi prebivalstvo, je senat kljub zniževanju proračunu uvedel še varčevanje, ki je omogočilo, da se iz tako nastalih proračunskih prihrankov za leto 1935. podeli večja podpora tistim, ki jim je ta podpora posebno zdaj pred božičnimi prazniki najbolj potrebna. Senat je zato odredil znesek 130.000 Din, ki se takole razdeli: vardarski banovini za poplavljence 50.000 Din, beograjski občini 25.000 Din, splitski 5.000 Din, ljubljanski 5.000 Din, zagrebški 15.000 Din, cetinjski 5.000 Din, banjaluški 5.000 Din, skopski 5.000 Din, novosadski 5.000 Din in sarajevski občini 5.000.

* **Beograjski radio bo močnejši.** V Beogradu bo zgrajena nova radijska postaja, ki bo imela 100 kilovatov, v Skoplju pa oddajna postaja z 10 kilovati. Sedanja beograjska radijska postaja bo premeščena v Sarajevo.

* **Občinske volitve na Ježici** so bile v nedeljo. Kandidatna lista Franca Severja je dobila 547 glasov (23 odbornikov), lista Ignacija Dovča pa 136 glasov (1 odbornika. Volitve so potekle v miru.

* **Rojakom v Franciji.** Prejeli smo: Najtopleje se zahvaljujem za denarne zneske, ki so mi jih darovali Slovenci v St. Etienneu (Loire) in okolici, v Combelleu (Puy de Dome) in okolici in v Tamarisu (Gard) in okolici. Želim vam obenem vesele božične praznike in srečno novo leto. Vaš prijatelj P. A.

* **Najlepša knjiga, kar sem jih čital,** je Vossov roman »Dva človeka«. Tako je pisala o založbi uględna gospa in naročila kar tri knjige, da jih bo podarila svojim prijateljicam za božič. Roman »Dva človeka« je izjemno za naročnike in naročnice »Domovine« cenejši, in sicer stane v platno vezan namestu 34 samo 30 Din, mehko vezan pa namestu 24 samo 20 Din. Kdor pa naroči skupaj tri knjige, dobi tri v platno vezane za 75 Din (to je 25 Din za en izvod), tri mehko vezane pa za 45 Din (to je en izvod za 15 Din). Porabite to priliko! Naročila sprejema iz prijaznosti uredništvo »Domovine«, Ljubljana, Knaflieva ulica 5 Na naročilo pošlje založba položnico in ko prejme denar, takoj odpošlje knjigo

* *Strašna nesreča pri slamoreznici* V Ždinji vasi se je igrala na domačem podu 10-letna Anica Klemenčičeva. Približala se je slamoreznici in začela vrteti kolo Ko je bilo kolo v teku, je deklici na gladkih tleh spodrsnilo. Hoteč obdržati ravnotežje je brez pomisleka zagrabila za slamoreznično kolo, katerega noži so nesrečni deklici odsekali levo roko v zapestju, na desni pa vse prste razen palca. Ponesrečeno deklico so v obupnem stanju prepeljali v žensko banovinsko bolnišnico v Novem mestu.

* *Velik požar v Selški dolini.* Znana Tinčkova žaga v Spodnji Luši v Selški dolini je postala žrtev požara. Ljudje so bili sredi najslajšega spanja, ko jih je predramil klic, da gori. Najprej je začela goreti žaga, potem skladišče raznega lesa, nazadnje pa so zajeli plameni tudi hišo. Na kraju požara se je sicer zbralo mnogo ljudi, prihiteli so gasilci iz Bukovice, ki so požar omejili, da ni bila nesreča še večja. Škoda je zelo velika. Delila si jo bosta najemnik žage Lenart Kemperle in lastnica Fojkarjeva. Krita je le delno z zavarovalnino.

* **Starec je skočil pred pogrebom iz krste.** V Radiću blizu Petrovgrada je postalo 77 letnemu uglednemu kmetu Stepanu Radiću slabo in domači so bili prepričani, da se mu je približala zadnja ura. Starec je zatisnil oči in vsi so mislili, da je umrl. Položili so ga na mrtvaški oder in se pripravljali na pogreb. Več ur je ležal starec na mrtvaškem odru in ljudje so ga hodili kropit. Dobro uro pred pogrebom je pa starec naenkrat odprl oči, se osuplo ozrl na plapolajoče sveče, skočil iz krste in šel v sosednjo sobo, kjer so ga svojci objokovali. Med njimi je nastal seveda silen poplah. Nekatere ženske so se celo onezavestile. Starec je prestrašene svojce pomiril, češ da je živ in zdrav. Žalosti v hiši je sledilo veselje.

* **Nalezljive bolezni** terjajo zlasti na deželi dostikrat smrtne žrtve. Temu je vzrok dejstvo, da se jih na deželi ne znamo dovolj varovati. Tako se potem raznašajo od hiše do hiše in je pogosto že vsa vas okužena, preden pride zdravnik. Letošnja epidemija na Dolenjskem nam je tu žal najlepši vzgled. Nalezljive bolezni, zlasti davica, škrlatinka in še nekatere druge, napadajo najrajši otroke. Zato je vsako otrokovo obolenje sumljivo. Skrbna mati pa si ne ve nikoli prav pomagati, ker ne pozna pravih znakov posameznih nalezljivih bolezni. Pogosto je brez vzroka v strahu, drugič pa spozna prepozno da je otrok obolel za nalezljivo boleznijo. Zato bi morali imeti v vsaki hiši poučno knjigo, v kateri so popisane vse nalezljive bolezni in njihovi spoznavni znaki, razen tega pa še navodila, kako se teh bolezni ubranimo ali pa jih zdravimo, dokler ne pride zdravnik v hišo. Tako knjigo je izdala zal. »Žene in doma« v Ljub-

---

»Zato, ker se sklada s tvojimi spokornimi, trapistovskimi nazori.«

»Masliš? Kaj pa veš prav za prav o mojih nazorih?«

»Dovolj, da se mi zde ogavni. Vsaka življenjska radost ti je zoprna, od jutra do večera tičiš v tejle pisalni sobi ter grabiš denar na kup, in vsak hip imaš pripravljeno spokorno pridigo za grešne ljudi, ki se hočejo veseliti življenja. Vse to pa zgolj zato, ker je tako ceneje in ti ni treba tolikrat seči v denarnico,« je bruhnil iz sebe, umikaje se za svoj posmeh.

Romana je molčala nekaj časa, ne da bi mu prestala gledati v oči. Nato je rekla povsem mirnodušno: »Tako; povedal si mi, kaj misliš o mojih nazorih. V povračilo mi o tvojih.«

»Prosim,« je rekel osorno; toda pri duši pač dovoliš, da povem tudi jaz, kaj mislim mu je bilo tesno. Romana je globoko zasopla.

»Vidiš, ljubi Janko, o tvojih nazorih si mislim, da nimaš prav nikakih, vsaj svojih lastnih ne. Vse, kar si pravkar povedal o meni, blebečeš za Beatriko — kakor škorec.«

Osuplo jo je pogledal. Pripravil se je bil na ogorčeno ugovarjanje; njena samozavestna umerjenost mu je izpodmeknila tla.

»Nu, veš kaj,« se je izkušal ujeziti.

Položila mu je roko na komolec. Njene oči so se zazrle z globoko resnobo v njegove.

»Ne, Janko, dovoli. Nisem še pri kraju. O tvojih nazorih imam povedati še več. To so nazori jako nezrelega mladega človeka, ki sploh še ne more slutiti, kako resno je življenje, pa se je vendar že zafantaziral v nekakšno trudno lahkoživsko filozofijo. Okužen si po svoji okolici, in pot, ki si jo ubral, vodi naravnost v močvirje, iz katerega ni povratka.«

Janko je poskočil. »Saj sem vedel, da si me povabila na moralno pridigo! Prav nič se mi je ne more poslušati.«

To rekši je hotel pobegniti.

A držala ga je. Visoko vzravnana je stala pred njim in v njenem obrazu, ki je bil bled od razburjenja, so se svetile oči kakor dve zvezdi.

»Ostani, dokler ti ne povem vsega! Ako boš vztrajal na poti, ki si jo ubral, moj dragi, se moraš zapraviti in izgubiti: in to bi bilo škoda, velika škoda. Mar meniš, da bi jaz le s prstom genila zaradi tebe, ako ne bi čutila, da te je škoda? Sam veš, da si v dnu duše bolan in izmučen od praznega dirindaja, v katerem živiš. V srcu ti je zoprn, kakor je meni. Ko se ti je snoči zareklo in si mi povedal, kako hrepeniš po človeku, ki bi še imel značaj in bi ti mogel imponirati, sem spoznala z gotovostjo, kar sem dotlej samo slutila: da se ne počutiš dobro v svoji okolici, ki hlepi po užitku. In sklenila sem, da te hočem rešiti, naj stane kar hoče. Ne s spokornimi pridigami, ljubi moj. Način, kako te hočem pridobiti zase in izpreobrniti k svojim nazorom, je drugačen. Verjemi, da moji nazori niso trapistovski in nunski, niti ne malenkostni in dobičkaželjni. Življenje je tako krasno in nam nudi toliko dobrega in velikega; toda pravi in resničen užitek ima od njega le, kdor resno dela in verno izpolnjuje svojo dolžnost. Večno hlastanje za užitkom stori življenje plehko in prazno in pokvari človeku značaj. Ne misli, da te želim zavesti v življenje brez radosti. O ne! Radost je žlahten dar božji. A ti mi ne verjameš — ti gledaš name še nezaupno. Moje besede ne učinkujejo, kakor bi bilo treba, ako te zdaj ne morem prepričati, da nisem tisto ostudno, skopo in lakomno bitje, za katero me smatraš po materinem in sestrinem govorjenju. In zato se ti hočem pokazati — tebi edinemu — kakršna sem v resnici. Kaj mislita o meni tvoja mati in sestra, mi je vseeno. Le ti me spoznaj, da najdeš pot do mene in mi začneš zaupati. Moj namen, ko ti govorim, je zgolj ta, da rešim človeško dušo, ki bi se drugače izgubila. Sedi nazaj, prijatelj Janko. Hočem ti nekaj zaupati. In daj mi najprej besedo, da ne poveš živi duši, kar ti razodenem zdaj. Častno besedo! Saj veš, Janko, kaj pomeni beseda. Ali mi jo daš?«

S čudnim občutkom je fant poslušal Romanine besede. Kar nekam omamile so ga. Nepremično je zrl v njene svetle, odkrite oči.

Počasi se je spustil nazaj v naslanjač ter zasopel globoko in tesnobno.

»Dam ti častno besedo. Kar mi razodeneš, ostane med nama, dokler bo takšna tvoja volja,« je rekel s čisto izpremenjenim glasom.

Tudi Romana je sedla nazaj.

(Dalje)

ljani. Napisal jo je naš znani strokovnjak na področju higiene, doktor Petrič, ki je izdal pred njo pri isti založbi že štiri pomembne zdravniške knjige. Knjiga stane 30 dinarjev, naročnice »Žene in doma« pa dobe razen nje še štiri druge poučne knjige, ki jih mora imeti vsaka skrbna gospodinja, za skupno 37 dinarjev. Med njimi je knjiga o lepem vedenju, nadalje knjiga o pletenju, ki prinaša obilo vzorcev za jopice, majce, oblekce in druge predmete iz volne. Za tiste, ki še nimajo svojega doma ali pa ga hočejo preurediti je kakor nalašč knjiga »Kako si zgradim svoj dom«, najbolj pa bo vsaka gospodinja vesela »Gospodinjskega koledarja« za leto 1936«, ki prinaša več koristnega kakor marsikatera debela knjiga. Zlasti opozarjamo vsako gospodinjo na obširen članek o naših zdravniških rožah, ki ji bodo pomagale skoraj pri vsaki bolezni. Mesečnik »Žena in dom« stane za vse leto z desetimi krojnimi polami samo 68 dinarjev. Naroča se pri upravi »Žene in doma« v Ljubljani, Dalmatinova ul. 10. d. »Ženo in dom« in knjige toplo priporočamo vsem naročnikom »Domovine«.

* **Občinske volitve.** Po odredbi banske uprave bodo v na novo ustanovljenih odnosno iz dosedanjih občin izločenih občinah v nedeljo 19. t .m. ponovne občinske volitve, in sicer za promet ob dalmatinski obali, v zelo težaven Spod. in Zgor. Poljskavo, Tomišelj in Zagorje ob Savi.

* **Hude posledice italijanskih protisankcij.** Zaradi italijanskih protisankcij so prišli lastniki malih parnikov in motornih jadrnic, ki skrbe za promet ob dalmatinski obali v zelo težaven položaj. Nafto so kupovali prej v Italiji po 1 Din kg, zdaj jo morajo pa plačevati po 3.50 do 4 Din. Zato je velika verjetnost, da bodo morali promet sploh ustaviti. Prizadetih je okrog 1000 rodbin, ki jim preti lakota.

* **Opozorilo dolžnikom.** Prejeli smo: Akcija za ustanovitev Društva dolžnikov je toliko napredovala, da se bo prihodnji mesec sklical ustanovni občni zbor. Zato se vabijo vsi zanimanci iz vseh stanov, da prijavijo pristop. Obenem naj se prostovoljno javijo vsi oni, ki so pripravljeni prevzeti krajevna poverjeništva za svoje okraje ali občine. Prijavijo naj se vsi, ki vidijo v snujočem se društvu potrebo samopomoči in prvi korak za omiljenje naših gospodarskih težav. **Ako se dolžniki ne bomo sami pomagali in si skušali pomagati, nam ne bo nihče poma-**

gal. Prijave naj se pošiljajo na pripravljalni odbor v Ljubljano, Škrabčeva 9.

* **Kužna srbečica.** Naval bolnikov za davico in škrlatinko v naše bolnišnice je začel zadnji čas po malem pojemati, med tem pa se je v Ljubljani in okolici pojavila neke druge vrste kužna bolezen, ki sicer še daleč ni tako nevarna kakor oni dve zavratni sovražnici mladine, a zanaša vendarle mnogo neprijetnosti med ljudi. Oddelek za kožne bolezni sprejema skoraj sleherni dan toliksno število obolelih za srbečico, da mu že manjka prostora in so morali začeti zanjo obolele otroke odvajati v otroško bolnišnico. Srbečica je sama na sebi nedolžna bolezen, a se izredno naglo prenaša od človeka do človeka. Če se pojavi v hiši, se razširi na cele družine.

* **Požar.** Nedavno je nastal požar v trgovini Jožefa in Marije Rajšp v Cirkovcah. Zgorelo je skoro vse blago v trgovini. Tudi lastnik hiše Jernej Kirbiš, posestnik v Starošincih je oškodovan. Ogenj so pogasili domači.

* *Smrtna nesreča mladega kmeta* Te dni se je mudil v gozdu s svojim hlapcem mladi gospodar Ignacij Furlan z Verda. Pri sekanju drevja pa ga je udarila močna veja s tako silo po glavi, da mu je razbila lobanjo in je bil Furlan na mestu mrtev Pokojni Furlan je šele pred nekaj leti prevzel posestvo od svojega očeta in ga s svojo marljivostjo zelo dvignil, čeprav ga je dvakrat zadela požarna nesreča.

* **Žalostna smrt.** Predzadnjo nedeljo in še v ponedeljek je popivala pri Žontarjevi opekarni v bližni Virmaš kopica beračev. Žejo so gasili kar z gorilnim špiritom in ga v kratkem času popili 15 litrov. Med okajenimi berači je bil tudi 55-letni Draksler Mihael iz bližnje mavške občine, ki je potem pijan motovilil nekaj časa okrog opekarne, potem pa kljub opozorilu opekarja Gregoriča lezel na vrh zgradbe. Ni pa bil še dobro na vrhu, ko mu je spodrsnilo in je odletel z glavo naprej na trda tla. Pobil se je do smrti. Kakor je pozneje dognala komisija, si je zlomil tilnik, poleg tega pa si je prebil tudi lobanjo.

* *V silobranu ga je zaklal.* Pred tričlanskim senatom v Celju se je zagovarjal 34-letni posestnik Franc Bogovič iz Velikega Kamna pri Rajhenburgu zaradi uboja. Dne 10. novembra so bili v Bogovičevi gostilni v Velikem Kamnu Ivan Petan, August Mirt, Pavel Mirt in Ivan Bračun. Najprej je Bračun naročil liter vina, potem pa je tudi Petan naročil liter vina in pečenko. Ker je gostilničar Bogovič izjavil, da nima pečenke, se je Petan razburil in je dejal, da tedaj tudi vina ne bo plačal. Ko je bil drugi liter, ki ga je naročil Petan, prazen, sta se Pavel Mirt in Bračun odpravila za odhod. Ko sta bila že pred gostilno, je prišel za njima gostilničar Bogovič in kmalu za njim tudi Petan, ki je vprašal po Avgustu Mirtu. Pavel Mirt mu je povedal, da je August Mirt še v kuhinji. Petan je stopil v hišo, a se je kmalu spet vrnil in poklical Bogoviča k sebi. Ko je stopil k Petanu, ga je Petan nahrulil s »pasjo dušo« in ga ošteval, ker mu ni dal pečenke, nato pa mu je prisolil dve zaušnici. Bogovič je skočil proti veži, Petan pa za njim in mu je z nožem prerezal suknjič. V tem trenutku je Bogovič izvlekel nož in sunil Petana naravnost v srce. Petan se je takoj zgrudil in v nekaj trenutkih izdihnil. Obtoženec je priznal dejanje, a se je zagovarjal s silobranom. Sodišče je Franca Bogoviča oprostilo, ker je dejanje izvršil v prekoračenem silobranu in strahu.

* **Pločevina mu je presekala glavo.** V železniški delavnici v Mariboru se je pripetila huda nesreča. Pri razdiranju vagona je padel kos pločevine delavcu Josipu Gosaku na glavo ter mu presekal nos do lobanje. Nezavestnega so prepeljali reševalci v bolnišnico.

* *Dinamitna patrona je eksplodirala in poškodovala* 14-letnega pastirja Alojzija Škrinjerja v Oplotnici. Odtrgalo mu je vse prste, razmesarilo obe roki in skazilo obraz. Dečka, ki je postal žrtev usodne neprevidnosti, so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

* **Huda nesreča pri delu.** Ko je te dni Jerseričeva Barbara, 44-letna žena posestnika v Tržišču pri Rog. Slatini, pomagala pri podiranju drevja, jo je zadela huda nesreča. Težko drevo ji je padlo na nogo in jo zmečkalo. Ponesrečenko so prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer pa so ji morali nogo odrezati.

* **Spoznana utopljenka.** Kakor poroča orožniška postaja v Vevčah, se je posrečilo spoznati utopljenko, ki so jo v začetku oktobra pobegnili iz Ljubljanice pri jezu na Fužinah. Vse dosedanje poizvedbe orožnikov o neznani utopljenki so bile neuspešne. Nekega novembrskega dne pa je prejel župni urad pri Devici Marij v Polju pismo iz Francije, v katerem vprašuje

---

Hector Malot:

DOMA

2

»Ali naj ti skuham riža?. . .«

»Saj nisem prav nič lačna«, je odvrnila bolnica.

»Morda bi rada imela kaj drugega? Takoj bom šla iskat. Samo reci. . .«

»Ne, kar riž skuhaj!«

Čez dobre pol ure je bilo skromno kosilce pripravljeno Perina je bila strašno lačna Rada bi bila jedla, toda ni se upala preveč, da ne bi za mater zmanjkalo. Nekje v vozu je odkrila še nekaj starih skorij, ki jih je pojedla.

Gledala je svojo mamico. Kako slaba je bila sirota. Sama kost in koža. Zato ji je naposled tiho dejala:

»Mamica, nekaj bi te rada prosila in ne smeš mi odreči . .«

»Kaj pa, Perina«.

»Mamica, tako si bolna. . . in zato bi rada poklicala zdravnika k tebi. Tu v Parizu jih je dovolj in dobri so. . .«

»Dobrih zdravnikov si ne moreva privoščiti, ker nimava denarja«.

»Morda bi se pa le dalo kako napraviti. . .«

»Kako?«

»Ti imaš sedem frankov v žepu, pa goldinar, ki je vreden dva franka. Jaz imam pa še tudi sedemnajst soldov. . .«

Začeli sta računati. Goldinar, ki sta ga imeli še s poti, sta računali dva franka Tako sta dognali, da imata devet frankov in pet in osemdeset centimov.

»Vidiš, mama, da imava več denarja, kakor ga je treba za zdravnika«, je veselo rekla Perina.

»Toda samo z besedami me ne bo ozdravil. Predpisal bo zdravila in s čim bova to plačali?«

»Ali pa narediva takole, mamica! Veš, kadar pazim na Palikarja, premišljujem vse mogoče reči. Pa sem mislila, kako bo, kadar prideva v Maraucourt. Ali naju ne bi ljudje začudeno gledali, če bi se pripeljali s to galejo, ki so se ji ljudje med potjo že tolikokrat smejali? Tak sprejem bi nama bolj škodoval kakor koristil«.

»Res je, da se naju bodo morali sorodniki sramovati. . .«

»Zato je bolje, da tega ne storiva. In ker tako voza ne bova potrebovali, je bolje, da ga prodava Kaj pa bova drugače z njim? Kar si ti bolna, ni prišel še nihče, da bi se fotografiral, in tudi če bi bil kdo prišel, mu ne bi bili mogli ustreči, ker nama je zmanjkalo fotografskih kemikalij, da bi napravili slike. Z denarjem, ki ga bova dobili, bova pa lahko za vse poskrbeli. Zato morava voz prodati«.

»Koliko pa misliš, da bova zanj dobili?«

»No, aparat ni slab, potem slamnica. . .«

»Da bi prav vse prodali?. . .«

»Ali ti bo zelo hudo, mamica?«

»Hm, leto dni prebivava že v tem vozu. Tvoj oče je umrl v njem. In to je tudi vse, kar še imava, poslednji spomin nanj in na vse. . .«

Njen glas je postajal čedalje slabotnejši in komaj da je še dihala. Vroče solze so jo oblile.

»O, mamica, odpusti mi, da sem ti to svetovala.«

»Kaj bi ti odpuščala! Saj morava tako storiti, če nočeva od lakote umreti. . . Toda to še ni vse, kar bova morali prodati. . .«

Tu ji je glas odpovedal in dolgo je molčala.

»Palikarja. . .« je zahtela Perina.

»Ali si že tudi na to mislil, otrok moj?«

»Na to mislila? — Da, mati, toda nisem se upala priti z besedo na dan. Še pogledati sem se ga komaj upala, kakor bi se bila bala, da ne bi uganil, kaj misliva z njim. Saj je res hudo. Tako dolgo naju je spremljal, do Maraucourta pa ne bo mogel priti«.

»Ali mar veva, kako naju bodo v Maraucourtu sprejeli? Toda ostala nama vsaj še upanje, da naju ne bodo zavrgli. Ker veva, da bova morali umreti na cesti, če prej omagava, morava pač storiti vse, da prideva dalje. In tam se bova morali tako predstaviti, da nama ne bodo pred nosom zaprli vrata«.

»Ali bi bilo to sploh mogoče, mamica? Ali naju ne bo varoval spomin na očeta? Saj je bil tako dober z nama! In na mrtvega se vendar ne bodo več jezili . .«

»Saj ne vem, kaj govorim«, je tiho odvrnila bolnica. »Toda tvoj oče se je tudi sam bal. — Voz in Palikarja bova morali prodati. Denarja, ki ga bova dobili, bo dovolj, da bova lahko poklicali zdravnika. Ta me bo v nekaj dneh ozdravil in to je vse, kar zahtevam Ko se bom vsaj malo opomogla, si bova kupili spodobnejšo obleko in se kar z vlakom odpeljali v Maraucourt. — Če nama bo seveda še toliko ostalo, Če bo denarja premalo, se bova pač peljali tako daleč kolikor bo mogoče Ostali del poti bova prehodili peš«.

»Palikar je lepa žival. Deček, ki sem z njim govorila, mi je to rekel. Pri cirkusu je v službi

* **Nočni rop na Brezjah pri Dobrovi.** Letos januarja ponoči so pri Velkavrhovih na Brezjah pri Dobrovi preživljali grozen strah pred dvema razbojnikoma. Potepuh Angel Fabjan, 26-letni pekovski pomočnik iz Italije, je vlomil z Dominikom Zakrajškom pri Velkavrhovih. Najprej sta v podstrešju vse prebrskala in vse skrinje prevrnila. Prilomastila sta tudi v vežo. Tu je hčerka Marija, že prileta, nad njima zavpila: »Kaj hočeta?« V odgovor je dobila: »Baba, denar ali smrt!« Eden je držal v roki kuhinjski nož, drugi pa jo je prijel. Najprej jima je izročila vrečico. Nista bila zadovoljna. »Tu so žebljі!« V strahu jima je izročila sedem kovancev po 50 Din. Na klice je prišel v vežo tudi oče Blaž Velkavrh. Razvila se je z razbojnikoma borba na življenje in smrt. Oba domača sta klicala sosede na pomoč. Dva soseda sta prihitela v sobo. Tolovaja, vidoča nevarnost, sta jo odkurila iz hiše na prosto. Dominik Zakrajšek pa je bil tolko neprevideu, da je v hlevu pustil svoj rjavi zimski suknjič, po katerem so potem Zakrajška v Ljubljani prijeli in zaprli. Angel Fabjan je, ko je čul o aretaciji svojega pajdaša, pobegnil v Avstrijo. Kmalu pa se je vrnil in vršil svoj tatinski posel po celjski okolici in okoli Braslovč. Na vlomilskih pohodih se mu je pridružil še neki starejši maloletnik Albin Ropa in drugih zločinov obtoženi Fabjan je vse priznal. Obsojen je bil pred velikim senatom v Ljubljani na 10 let robije, v trajno izgubo častnih državljanskih pravic in v trajen izgon iz Jugoslavije, njegov pomagač Albin pa na osem mesecev strogega zapora. Dominik Zakrajšek je bil že poprej zaradi ropa obsojen na 12 let robije.

* **Pregnani tatovi svinj.** Posestnik Seunig iz Želin pri Kočevju je imel nedavno zvečer čudne klavce. Ko je pogledal v svinjak, ker se mu je čudno zdelo, zakaj so bila vrata odprta, je našel v njem zaklanega prašiča. Žival je bila še topla. Okrog zgradbe je videl v snegu skoro sveže sledove stopinj. Kakor sodi, sta hotela dva zlikovca, če jih ni bilo več, prašiča ukrasti, pa ju je zmotil gospodar. Tatiki je žival zaklal, je bil zelo spreten, ker jo je zabodel tako, da ni bilo iz hleva slišati nikakega kruljenja. Poizkus tatvine je bil prijavljen orožništvu.

* **Posledice vasovanja.** V Bučko so prišli v sredo zvečer vasovat fantje iz sosedne vasi. Med njimi je bil neki fant iz Zaboršta, ki je prišel na vasovanje s puško. V prepiru, ki so ga imeli vasovalci z domačini, je počil strel, ki je zadel na domačem dvorišču stoječega 24 letnega Selaka Franca. K sreči strel ni bil smrtnonosen. Hujše je bilo v vasi Vrtovcu, kjer je neki vasovalec napadel 28 let starega kmečkega fanta Stariho Jožeta. Napadalec je Starihi prizadejal z nožem osem hudih ran na glavi in v pljučih. Oba ranjenca sta bila pripeljana v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji.

* **Nepošten hlapec.** Pri posestniku Alfonzu Högenwartu v Framu je bil zaposlen 30-letni hlapec Mihael Mikolič. Bil je marljiv delavec in zato se je gospodarju čudno zdelo, da je marca zapustil službo brez vsake odpovedi, dasi mu je bil gospodar dolžan še 20 dinarjev. Reč se mu je zdela sumljiva in ko je hotel neko nedeljo vzeti gospodar zlato uro z verižico, jo je zaman iskal. Takoj je padel sum na hlapca, ki so ga orožniki izsledili pri nekem posestniku. Pri zaslišanju je krivdo tajil. Ko so preiskali vse kote, so našli skrito uro in verižico. Hlapec Mikolič je bil pred malim kazenskim senatom v Mariboru obsojen na mesec dni strogega zapora in na izgubo častnih državljanskih pravic za dobo dveh let.

* *Na sedem mesecev strogega zapora* obsojen je bil Zidar Lojze iz Dragomera pred malim senatom v Ljubljani, ker je poizkušal vlomil pri posetniku Marinšku na Brdu pri Viču.

* **Nevarni ponarejevalci denarja.** Največji načrt o ponarejevanju denarja v naši državi je bil preprečen v trenutku, ko je bilo večje število dobro izdelanih ponarejenih bankovcev že določenih za promet. Nevarno ponarejalsko družbo so sestavljali štirje bivši kaznjenci, ki so v ječi skovali svoje načrte. Naklepi so predstavljali veliko nevarnost, zakaj ponarejevalci so imeli na razpolago denarna sredstva in tudi izvrstne strokovne moči za svoje podjetje. Že pred leti so se spoznali v požarevski kaznilnici bivši trgovec Milutin Nastić iz Vršca, nekdanji najbogatejši trgovec Smederevske Palanke Živojin Stanković in neki Stojče Mišević iz Štipa. V kaznilnici so imeli dovolj časa za premišljanje in Žika Stanković je imel od svojega nekdanjega bogastva na razpolago še dovolj sredstev za izvedbo načrtov. Kakor vse kaže, je dal pobudo bivši trgovec Nastić, ki je poznal tudi dobrega strokovnjaka. To vsi odslužili svoje kazni, so se lotili podjetja je bil mehanik Viljem Schmid iz Vršca. Ko so na tako široki osnovi, da bi lahko izdelali za 20 milijonov dinarjev bankovcev. Oblastva so jim prišla na sled, ko so beograjski detektivi prijeli Nastića zaradi nekih drugih grehov, a našli so pri njem tudi šop ponarejenih stotakov.

* **Na šest let robije** je bil pred ljubljanskim malim senatom obsojen 30 letni bivši škofjeloški redar Alojzij Žužek, ki je 27-letnega cigana Leonharda Rainharta s pendrekom tako dolgo pretepal, da je nesrečnik obležal nezavesten in umrl za otrpnenjem srca.

* *Vlomilcu Urbanču se je pobeg iz ječe ponesrečil.* V nedeljo popoldne je iz zaporov novomeškega okrožnega sodišča pobegnil znani vlomilec Jože Urbanč, ki je bil oktobra letos obsojen zaradi vlomov na 10 let robije. Urbanč se je že od vsega začetka bavil z mislijo o begu, ki se mu je bil prej enkrat že posrečil. Popoldne v nedeljo je imel v zaporih službo paznik g. Tešar, ki ga je Urbanč poklical in prosil za vodo. Paznik je odprl vrata celice, tedaj pa je Urbanč skočil nanj, ga podrl na tla, mu potegnil bajonet iz nožnice in ga večkrat zabodel v hrbet in v vrat. Tešar je imel še toliko moči, da je poklical na pomoč. Te klice je slišala žena paznika in stroinika ga. Pintarjeva, pohitela na stražnico in obvestila o tem službujočega stražnika g. Pavlina. Ta je hitro stekel v jetnišniški oddelek in oddal nekaj strelov za Urbančem, ki je že zbežal iz jetniškega oddelka skozi zadnje okno pisarne na prosto. O begu zločinca so bili takoj obveščeni orožniki, ki so ga pričeli zasledovati. Sledili so mu do Seidlove šupe, kamor se je Urbanč skril v mrvo. Orožniki so z vilami preiskovali seno in kmalu se je iz njega začul Urbančev glas. Privlekli so ga na dan vsega okrvavljenega po obrazu, kajti vile so ga ranile v glavo, ga uklenili in odvedli nazaj v zapore. Ranjenega paznika Tešarja so prepeljali v kandijsko bolnišnico, kjer je bil takoj operiran.

* *Sin je ubil očeta.* Ko sta se te dni vrnila posestnik Jožef Perger in njegov sin, 21-letni Anton z dela od nekega soseda, se je hotel sin briti, oče pa je v pijanosti navalil nanj ter ga podil iz hiše. Zgrabil je tudi za nož, ki je ležal na mizi, ko je stopila v sobo mati ter izkušala besnečega moža zadržati. Moževa jeza se je obrnila proti njej ter jo je pahnil od sebe, da je padla po tleh, sam pa je z nožem zdrvel za sinom, ki se je začel umikati. Na pragu je sina dohitel, pa je spet prihitela mati in preprečila nesrečo. Mož je nato obrnil nož proti ženi, takrat pa je priskočil sin, ki se je med tem oborožil z motiko, ter dvakrat zamahnil. Zadel je obakrat očeta po glavi. Udarec mu je zdrobil sence, da je oče obležal na pragu v nezavesti. Pobitega Pergerja o domači prenesli v posteljo in ga nameravali prepeljati v bolnišnico, pa je še pred preložitvijo na voz umrl.

* *Ponarejenci za 20 dinarjev.* Ptujska policija je že večkrat dognala, da se razpečavajo na živilskem trgu ponarejeni 20 dinarski kovanci, ki so zelo dobro izdelani. Spoznaš jih le po temnejši barvi in po zvoku. Nedavno pa je policija izsledila dve ženski, ki sta razpečavali med kmeticami ponarejene kovance. Obe sta bili aretirani in sta izpovedali, da sta našli pri Sv. Martinu pri Vurbergu 30 takih kovancev, ki sta jih že skoraj vse razpečali, nekaj pa da jih imata še skritih doma. Orožniki so šli na njun dom v Grajenščak zaradi nadaljnje preiskave.

* *Končna zmaga celjske občine zaradi avtobusne nesreče v Medlogu.* Pred meseci je apelacijsko sodišče v Ljubljani ugodilo prizivu mestne občine celjske, zastopane od advokata dr. Ernesta Kalana, proti odločbi okrožnega sodišča v Ljubljani, ki je zavrnilo tožbo mestne občine zoper državni erar in izreklo, da država ni dolžna povrniti občini, odnosno njenemu avtobusnemu podjetju polovice odškodnin, ki jih je morala občina plačati oškodovancem in svojcem smrtno ponesrečenih po znani nesreči mestnega avtobusa 9. decembra l. 1931. v Medlogu, pri kateri je izgubilo življenje 13 oseb in je bilo več potnikov hudo ranjenih. Apelacijsko sodišče je izreklo, da je ugotovljeno, da zadene upravo državne železnice sokrivda na hudi nesreči, ker je prelaz na državni cesti glede na bližino mesta in na okoliščino, da je ta cesta glavna prometna žila med Avstrijo in Italijo, pomanjkljivo urejen, ker ni zavarovan niti z zatvornicami, niti s primernimi opozorilnimi znamenji, obstoječa znamenja pa so zastarela in pomanjkljiva. Nadalje je ugotovilo apelacijsko sodišče, da niso bili varovani predpisi signalnega pravilnika, ker ni bila lokomotiva razsvetljena, niti niso bili dani ponovni znaki s piščalko, niti ni bil vlak v smislu predpisov ustavljen, ko je prišel v meglo. Razen tega je vozil vlak z lokomotivo, ki je imela tender spredaj in tudi na tenderju ni imela luči, zaradi česar je bila lokomotiva v smislu signalnega pravilnika nesposobna za promet. Zoper to principielno odločbo apelacijskega sodišča je vložilo državno pravobranilstvo kot zastopnik državnega zaklada reviziiski rekurz na stol sedmorice v Zagrebu. Stol sedmorice pa je reviziiski rekurz zavrnil in potrdil odločbo apelacijskega sodišča.

* *Taks proste listine za invalide.* Oddelek za kataster in državna posestva v finančnem ministrstvu je izdal pojasnilo, ki pravi, da za potrdila, prepise in izvleške iz posestnih listin, ki jih izdajajo zaradi zaščite in pomoči po invalidnem zakonu, niso potrebne nikake takse.

* *Poplavljene pokrajine v Južni Srbiji.* Vodovje Vardarja in vseh južnosrbskih rek je nedavno poplavilo obširna zemljišča. Pod vodo so še zmerom nekateri kraji. V Skoplju odpravljajo z vso vnemo posledice poplavne nesreče. Nekatere ulice so morali presekati z globokimi kanali za odtok vode. S takim kanalom je presekana tudi ulica kraljice Marije. Odbor za prvo pomoč, ki je bil sestavljen od vojske, policije in mestne občine, izpolnjuje svojo nalogo. Vojska peče dnevno 10.000 hlebov ter jih deli prebivalstvu na poplavljenem področju. Iz mnogih poplavljenih in z blatom zatrpanih hiš so se morali prebivalci izseliti in odbor za prvo pomoč jim je oskrbel začasna bivališča.

* **Truplo novorojenčka potlačila v pepel pod kotel.** Dekla Rozalija Potočnikova pri posestniku Albertu Vertniku v Šmartnem pri Slovenjgradcu je spravljala te dni pepel izpod svinjskega kotla in našla v pepelu vrečo z neznano vsebino. Odprla je vrečo in našla v njej že razpadajoče trupelce novorojenčka. S trupelcem je šla najprej k gospodarju, ki je najdbo prijavil orožnikom. Orožniki so uvedli preiskavo. Na podlagi okoliščin se je sum vedno bolj zgoščeval na 23-letno dekle Frančiško Razbornikovo. Razbornikova je namreč svoječasno služila pri nadžupniku v Šmartnem g. Somreku, kjer so jo odslovili, ko so videli, da je noseča. Nato je prišla v službo k Vertniku, kjer je ostala 20 dni, potem pa je šla drugam iskat dela. Ko so jo orožniki prijeli in jo zaslišali, je po dališem oklevanju priznala, da je novorojenček njen, ter obenem izjavila, da je otrok prišel mrtev na svet in da ga je skrila v pepel pod svinjski kotel, ker se je bala, da ne bi njen mož izvedel, da je že pred poroko imela razmerje z nekim drugim moškim, in sicer z nekim hlapcem. Razbornikovo so zaprli.

* **Aretacija mednarodnega pustolovca.** Orožništvu v Guštanju se je posrečilo izslediti mednarodnega pustolovca in sleparja, avstrijskega državljana Čebula, ki ga je tudi avstrijska policija že dalje časa zasledovala. Zaradi raznih

sleparstev so mu bila nedavno postala tla v Avstriji prevroča, pa jo je pobrisal v Nemčijo, odkoder jo je pred dnevi primahal brez beliča v žepu v Guštanj. Zaradi sleparstev je bil že petkrat kaznovan. V Guštanju je zaradi uglajenega nastopa in prikupne zunajnosti kmalu našel več žrtev. Izdajal se je za letalskega oficirja iz Zagreba. Trdil je, da se je pred dnevi vrnil s službenega potovanja iz Nemčije in da pojde spet v Nemčijo po neko dediščino v znesku 10.000 mark. Ves znesek pa da mora nakazati Narodni banki v Mariboru, kjer da je kupil neko veleposestvo. Nekemu guštanjskemu gostilničarju je zaupal, da mu je zmanjkalo za pot potrebnih sredstev, in ga je poprosil za posojilo. Za storjeno uslugo da bo njegovega sina sprejel za oskrbnika na veleposestvu. Izvabil mu je 2.600 Din. Za manjša zneska je opeharil nato še dva tukajšnja uradnika. Sleparja so kmalu razkrinkali. Dobili so ga v veseli družbi v Slovenjgradcu in ga po zaslišanju odvedli v Maribor.

* **Kupčije s tujim železom.** Pri stavbniku Tomažiču v Ljubljani je bil v skladišču za nočnega paznika Bosanec Mehmed Sabić. Nekega dne je ta povabil prijatelja, bosanskega delavca Mehmeda Delića, v skladišče in tam sta naložila na voziček 250 kg betonskega železa ter ga zapeljala k nekemu posestniku v Šiški, kjer sta ga prodala po 1 Din za kilogram, čeprav je bilo vredno okrog 1000 Din. Tatvina je kmalu prišla na dan. Bosanca sta bila aretirana in izročena sodišču. — Pred dnevi so na dvorišču tvrdke Zalta na Tyrševi cesti zalotili moškega, ki je bil pravkar naložil več vodovodnih cevi in jih hotel odnesti. Namestu domov je moral s stražnikom na policijo, kjer so ga radi sprejeli, saj ga poznajo že od mladih nog. 36 letni Vinko Škerjanc je namreč stalno v gosteh na policiji in v knjigah imajo zapisano, da je bil 26 krat kaznovan. Poleg tega ima pa tudi prepovedan povratek v Ljubljano.

* **Žeblji in žice v želodcu.** V splošni bolnišnici v Mariboru so operirali 40-letnega kaznjenca Antona Kelenca. Pri operaciji so našli zdravniki v želodcu pestro zalogo vseh mogočih predmetov. Potegnili so iz želodca pet 18 cm dolgih žebljev in konic precej debele žice. Kelenc je bil obsojen na 18 mesecev težke ječe. Zaradi triletnega pridržka pa je začel misliti na samomor. Z okna je potrgal okoli 40 koščkov žice in izvlekel 30 žebljev. Vse skupaj je nato pojedel na ta način, da je konice ovil s kruhom.

* **Glavno obtežilno pričo v Markučevem procesu** 60-letnega kovača Štefana Gečka iz Zgornjega Porčiča v Slov. goricah so orožniki aretirali zaradi lovske tatvine in ga izročili sodišču.

* **Neprevidno ravnanje z orožjem.** Mlinar in posestnik Poplatnik Anton v Cirkovcah je našel samokres, ki ga je hotel očistiti in zanesti na orožniško postajo. Pri snaženju pa se mu je samokres sprožil in krogla mu je obtičala v stegnu desne noge. Prepeljali so ga v bolnišnico.

* *Dve hudi nezgodi.* Te dni so pripeljali k zdravniku g. dr. Grumu v Zagorju 23-letnega Franceta Zupana, posestnikovega sina iz Kotredeža. Z očetom je mladenič v gozdu nakladal les, pa je velik hlod padel nanj in ga tako hudo poškodoval, da so ga morali odpeljati v bolnišnico. Drugi ponesrečenec je bil 24-letni mizar Vinko Potisek iz Dolenje vasi. Mladenič je že pred tedni kazal znake duševne potrtosti. Nedavno so ga zaradi neke ovadbe o šušmarstvu zaslišali orožniki, in je to mladeniča tako potrlo, da so mu živci odrekli. Iz svoje sobice je skočil ali pa padel skozi okno kakih pet metrov globoko, si pri tem zlomil nogo in dobil tudi notranje poškodbe. Tudi njega so morali odpeljati v bolnišnico.

* **Mariborsko bolnišnico je opeharila za 1800 jajc.** Pred malim senatom v Mariboru je sedela na zatožni klopi 40 letna posestnica Barbara Kušarjeva iz Šikol, ki se peča tudi s prodajo perutnine, jajc in podobnega. Bila je tudi stalna dobaviteljica jajc mariborski splošni bolnišnici. Bolniški upravi se je v zadnjem času zdela sumljiva previsoka uporaba jajc. Posledica je bila poostrena pažnja, ki je privedla do odkritja pretkanosti omenjene posestnice. Ugotovilo se je namreč, da je Kušarjeva na zadevnih potrdilih, ki se izstavljajo pri prejemu blaga v bolniški kuhinji, v šestih primerih izpremenila pri vsotah prednje trojke v šestorke, tako da je na podlagi zvijače povišala sebi v prid in bolniški blagajni v škodo število prodanih jajc za 1800. Z omenjenimi potrdili je šla k blagajni, kjer so ji izplačali denar. S tem je povzročila bolniški upravi 700 Din škode in jo je mali senat obsodil na šest mesecev strogega zapora, 1000 Din globe in dvoletno izgubo državljanskih pravic.

* **Z nožem na sejmarje.** Te dni je bil v Novem mestu sejem. Na poti domov so se sejmarji po stari navadi zadrževali v tej ali oni gostilni. Med sejmarji, ki so bili doma iz okolice Mirne peči, je bil tudi 29-letni posestnikov sin Anton Somrak iz Dolenjih vrhov. Pozno zvečer je v družbi krenil iz gostilne v Bršlinu domov. Med Bršlinom in Prečno je družbo napadla skupina fantov in eden je sunil Somraka trikrat z nožem dvakrat v hrbet, enkrat pa v glavo, ter ga smrtno nevarno ranil. Hudo ranjenega so preneljali v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu.

* **Roparski morilec pobegnil v Jugoslavijo.** Nedavno je izvršil 25-letni v Nemčiji rojeni Gotfried Klimasetski v Gradcu roparski umor in takoj nato pobegnil preko meje proti Mariboru. O dogodku je bila obveščena tudi mariborska policija, ki zasleduje morilca.

* **Nič ni pomagalo.** Svojevrstna usoda je doletela Američana Normana Herenfelsa, ki jo je pred desetimi leti popihal od svoje žene in izginil brez sledu, tako da so ga razglasili za mrtvega. Toda mož ni imel sreče. Pred dobrim mesecem so sprejeli v neko ameriško bolnišnico duševno bolnega moža, ki je po uspešnem zdravljenju naposled okreval in takoj je povedal, da je Norman Herenfels. Nesreča je hotela, da je njegovo ime prišlo v javnost in tako je zvedela tudi njegova bivša žena, da je še živ. Žena, odnosno vdova, in njena mati sta Herenfelsa takoj spoznali in še preden se je revež prav zavedel, da je spet pri zdravi pameti, so ga pozvala oblastva, naj se takoj znova poroči s svojo ženo. Mož se je izgovarjal, da ne ve natančno, ali je res Norman Herenfels, toda oblastva niso hotela razumeti njegovega položaja in tako je moral znova pred oltar.

Iz popotnikove torbe

Kmetje si pomagajo tako, da sami koljejo živino

Ormož novembra

Naše kmete so izučile izkušnje, da je mnogo boljše, če sami koljejo živino in meso prodajajo, kakor da bi prodajali živino mesarju, ki jo plačuje pi nizki ceni. Letos je bila slaba letina za krmo, toda kljub temu je kmet zredil mnogo debelih svinj, ki nimajo cene in ne kupcev. Goveja živina se plačuje po 3 do 3.50 Din za kilogram žive teže, debele svinje pa so po 4 do 4.50 Din. Plemenska živina je pa še cenejša.

Uradnikom so znižali plače, kar močno vpliva na cene kmetijskim pridelkom. Uradnik in kmet potrebujeta drug drugega. Uradnik je stan, ki mu je kmet lahko prodajal mleko, živino, vino in druge pridelke. Danes pa uradnik nima denarja.

Praksa, da kmetje sami koljejo živino in jo prodajo na drobno med domačini, se je dobro obnesla. Tako meso prodajajo po 5 do 7 Din. Sami si lahko privoščijo priboljšek pri jedi, koža živine jim ostane, da jo vnovčijo, povrhu vsega pa je izkupiček doma zaklane živine večji, kakor če prodajajo živali mesarju. Pa bi kdo mislil, da se kmetu zdaj bolje godi, kakor gospodu, ker ima mesa, kolikor hoče. To ni res! Ponekod nima niti toliko denarja, da bi lahko kupoval najnujnejše življenske potrebščine.

PREKMURSKI GLASNIK

Živa je zgorela. Strašna nesreča se je zgodila v Lipi v Prekmurju. Stara dekla Magda Litropova je stopila zvečer v klet, po krompir. Pri tem si je svetila s svečo. Nesrečno naključje pa je hotelo, da se je v kleti spotaknila in treščila na tla. Pri padcu pa ni odvrgla sveče od sebe, marveč jo je tiščala v roki in je bilo to zanjo usodno. Ob sveči se ji je vnela obleka in v trenutku je ogenj zajel vse telo. Ubožica si ni mogla pomagati in je v bolečinah klicala na pomoč. Ko so prišli domači, se jim je nudil grozen prizor. V strašnih mukah in bolečinah se je zvijala na tleh uboga ženica. Opekline so bile smrtnonosne in preden je prišla zdravniška pomoč, ki bi pa tako ne mogla mnogo pomagati, je Litropova izdihnila. Pokojnica je bila vzorno marljiva in pridna delavka.

NAŠI NA TUJEM

Novice iz naših ameriških kolonij

Cleveland, novembra

Župan mesta West Alliza je ponudil službo mestnega zdravstvenega komisarja slovenskemu zdravniku dr. Malenšku, ki je pa to ponudbo odklonil, ker bi moral sicer opustiti svojo osebno prakso.

V Clevelandu je umrl Franc Košmerl, star 65 let, doma iz Hriba pri Loškem potoku. Po poklicu je bil mizar in se je mnogo udejstvoval na društvenem področju. V Ameriki je prišel leta 1893.

V mestu Leroixu v državi Ohiu je zmagal pri zadnjih volitvah v občinski zastop Slovenec Matija Hribar.

V Pueblu se je smrtno ponesrečila Vera Moharjeva, stara 29 let. Stopiti je hotela v dvigalo, pa ni opazila, da se je že premaknilo. Nesreča je hotela, da so bila vrata še odprta in tako je padla in se močno pobila, da je čez dva dni umrla.

V samostanu šolskih sester v Lemontu je umrla setra Sebastiana Neuwirtova, stara 63 let, rojena pri Sv. Ani v Slovenskih goricah. Za učiteljico se je izučila v Celju, leta 1912, je pa prišla v Ameriko.

V Pueblu sta umrli Marija Skubičeva, stara 40 let, in Frančiška Petričeva. V Pinevilleu je umrl Janez Butala, star 79 let, doma iz Kota pri Semiču.

V Bridgevilleu je umrl za pljučnico vodja raznih pevskih zborov Rudolf Pleteršek, star 53 let, doma iz Velenja.

V Sheybogarju je umrla Marija Benigerjeva, doma iz Trnovega na Notranjskem, od koder je prišla v Ameriko pred 28 leti.

V bolnišnici v Milwaukeeu je umrla Marja Fašunova stara 46 let, doma iz Mozirja.

V Pueblu je umrl za pljučnico Jože Stepan, star 46 let, doma iz okolice Semiča.

V Clevelandu je zadela kap Franceta Mahniča iz Planine pri Rakeku, star je bil 46 let.

V Clevelandu se je smrtno ponesrečil Andrej Glavič iz Šmihela, star 55 let.

V Milwaukeeu je umrla Frančiška Komarjeva, rojena Stautova, stara 54 let, doma iz Mozirja.

Iz Suderwicha (Nemčija nam pišejo: Upokojeni rudar g. Simon Kasapović, po rodu iz Osijeka, in njegova soproga Ana, rojena Turkova, sta praznovala 27. oktobra zlato poroko. Zlatoporočenca sta se naselila v Nemčiji pred 35 leti. Kako sta priljubljena med rojaki, je bilo razvidno od številnih čestitk, ki sta jih bila deležna od vseh strani. Še mnogo let!

Iz Bochuma — Gerthe (Nemčija) nam pišejo: Tukajšnje naše društvo ni tako veliko, ker šteje le 15 članov, a žensko društvo ima 18 članic. Zato delujeta obe društvi skupno. Božič se bliža in da bomo priredili božičnico, bomo napravili našim malčkom veselje. 30 je vseh naših otrok in prosimo vse, ki bi nam lahko pomagali, da se nas spomnijo. — Naše-

mu blagajniku g. Albertu Holcerju in njegovi soprogi, ki sta pred dnevi slavila srebrno poroko med svojimi osmimi sinovi in hčerami. Še mnogo let!

BANKA BARUCH

11, Rue Auber, Paris (9e)

odpremlj denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem denarnem kurzu Vrši vse bančne posle najkulantneje Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune. Belgija: št 3064 64 Bruxelles; Francija: št 1117 94 Paris, Holandija: štev 1458 66, Ned Dienst; Luksemburg: št 5967 Luxembourg — Na zahtevo pošljemo brezplačni naše čekovne nakaznice 56

Program radia Ljubljane

od 22. do 29. decembra

Nedelja, 22. decembra: 8.00: Napoved časa, poročila, objava sporeda. 8.15: Telovadba (Ciril Soukal), 8.45: Nekaj narodnih pesmi in napevov (plošče)- 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz frančiškanske cerkve. 9.45: Versko predavanje (dr. Mihael Opeka. 10.00: Zimski sprehodi (sodelovali bodo radijski orkester, Roman Petrovčič I. bariton, Marjan Lipovšek klavir in Fran Lipah; vmes nekaj plošč). 11.30 Otroci poslušajmo strička Matičkal. 12.00: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. 12.15: Kar želite, to dobite (plošče po željah). 15.00: Kmetijska ura: O negovanju sadnega drevja (Flego Anton). 15.20: Koncert radijskega orkestra. 16.00: Gospodinjska ura: Obleka in obutev (Anica Lazarjeva). 16.15: Nastop citraškega krožka »Vesne.« 17.15: Razvoj slovenske drame — IV. ura, (uvodno predavanje. Levstikov »Junteze« (izvajali bodo člani ljubljanskega gledališča). 19.30: Nacionalna ura. 20.00: Napoved časa, poročila, objava sporeda. 20.15: Pastoralni večer (prireditev Glasbene Matice, prenos iz Hubadove dvorane). 21.30: Francoska glasba (radijski orkester). 22.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila: objava sporeda. 22.15: Radijski jazz.

Ponedeljek. 23. decembra: 12.00: Zvezdniki in zvezde pojo (plošče). 12.45: Vremenska napoved, poročila 13.00: Napoved časa, objava sporeda, obvestila 13.15: Po domače (plošče). 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaji. 18.00: Zdravniška ura: O vodeničnosti tkiva (dr. Bogomir Magajna). 18.20: Glazunov: Stenka Razin sintonična pesnitev na ploščah 18.40: Ob 60-letnici Ivana Prijatelja (Fran Albrecht) 19.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila objava sporeda, obvestila 19.30: Nacionalna ura 20.00: Italijanska opera (radijski orkester). 21.00: Koporčev večer. 22.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila objava sporeda 22.15: Ob modrih vodah havajskih (plošče)

Torek, 24. decembra: 12.00: Ksilofon in zvončki (plošče). 12.45: Vremenska napoved, poročila 13.00: Napoved časa, objava sporeda, obvestila 13.15: Napevi za vesele ljudi (radijski orkester) 14.00: Vremensko poročilo borzni tečaji. 18.00: Zvonovi stolnice sv. Nikolaja v Ljubljani pozdravljajo sveti večer. 18.10: Božič sirot — zvočna božična igra za otroke v štirih slikah (spisal Joža Vomberger, igrali bodo člani radijske dramske družine: režiser Drago Pogorelc). 19.00: Napoved časa, vremenska napoved, objava spored za praznične dneve 19.10: Orgelski koncert (na ploščah). 19.30: Božični običaji — zvočna slika (spisal je in vodil bo Viktor Pirnat). 20.00: Zvonjenje in pritrkavanje iz naših znanih cerkva (posneto na plošče in reproducirano). 21.00: Božične pesmi bo pel Ciril-Metodov cerkveni zbor. 22.00: Božični pozdrav vodstva postaje 22.10: Napoved časa, vremenska napoved, objava sporeda za praznične dneve. 22.15: Pesmi raznih narodov za božič (plošče). 23.00: Radijski orkester. 24.00: Prenos polnočnice iz trnovske cerkve.

Sreda, 25 decembra: 9.00: Harfa solo. 9.45: Versko predavanje (ravnatelj Jože Jagodic). 10.00: Prenos iz stolne cerkve v Ljubljani. 11.15: Slavnostni koncert (radijski orkester). 12.00: Napoved časa, objava sporeda. 12.15: Božične pesmi raznih narodovj (na ploščah). 15.00: Wagner: Tannhäuser (opera na ploščah). 15.40: Koncert vojaške godbe 40. pp. Triglavskega pod vodstvom g. Živanoviča. 17.00: Božična igra (napisal Andrej Šuster Drabosnjak, priredil Niko Kuret, igrali bodo člani radijske dramske družine, režiser inž. Ivan Pengov). 19.30: Nacionalna ura. 20.00: Napoved časa, vreme, objava sporeda. 20.10: Koralni zbori iz Bachovega Božičnega oratorija. 20.45: Čelo solo (Bogi Leskovic). 21.15: Koncert tamburaškega orkestra (božične pesmi). 22.00: Napoved časa: vremenska napoved, objava sporeda 22.15: radijski orkester.

Četrtek, 26. decembra: 9.00: Kmečki trio (Gregorc Janko, Stanko Avgust, Nachsrg Franc). 9.45: Versko predavanje (prior Valerian Učak). 10.00: Prenos iz cerkve sv Cirila in Metoda. 10.50: Nagrajena in odkupljena dela iz letošnjega glasbenega natečaja (radijski orkester). 11.30: Mladinska ura: Miška Micky pod božičnim drevescem (zvočna slika) 12.00: Napoved časa, objava sporeda 12.15: Kar želite, to dobite (plošče po željah). 15.00: Nagrajena in odkupljena dela iz letošnjega glasbenega natečaja (II. ura). 16.30: Ilja Alojzij: Mihovega Tineta sveti večer (bral bo Valo Bratina, član gledališča) 17.00: Prenos lahke glasbe iz Nebotičnika 19.30: Nacionalna ura. 20.00: Napoved časa, poročila, objava sporeda 20.15: Poglejmo na gorenjsko stran — V Črni greben in Moravče (sodelovali bodo člani radijske dramske družine Fantje na vasi in kvintet na pihala »Hmtadrag«; večer bo vodil France Cander) 22.00: Napoved časa vremenska napoved, poročila, objava sporeda 22.15: Rompy-jazz

Petek, 27 decembra: 12.00: Uvertire (plošče). 12.45: Vremenska napoved, poročila 13.00: Napoved časa, objava sporeda, obvestila 13.15: Slovenska narodna in umetna pesem (plošče) 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaji. 18.00: Ženska ura: Vrednotenje gospodinjskega dela (Minka Govekarjeva). 18.20: Glasbene slike (na ploščah). 18.40: Delavsko predavanje: Naši kovinarji (Češnovar Slavko). 19.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. 19.30: Nacionalna ura 20.00: Prenos iz Zagreba: koncert zagrebškega kvarteta, vokalni koncert Nade Serdozove, prireditev društva »Sklad.« 22.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. 22.15: Radijski orkester.

Sobota, 28. decembra: 12.00: Plošča za ploščo — napev v napev. 12.45: Vremenska napoved, poročila 13.00: Napoved časa, objava sporeda, obvestila 13.15: Plošča za ploščo — napev v napev 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaji. 18.00: Na delopust — vsi dobre volje (plošče). 18.40: Pereča zunanje-politična vprašanja (dr. Alojzij Kuhar). 19.00: Napoved časa vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. 19.30: Nacionalna ura 20.00: Prenos iz ljubljanske opere v I. odmoru glasbeno predavanje Ukmarja Vilka, v II. odmoru napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda.

ŽENSKI VESTNIK

O vzgoji otrok

Otroka moramo že rani mladosti navajati k lepemu vedenju. Dokler je otrok še majhen, leto do dve leti star, ga nauči ponavadi vsaka mati, da zna z ročicami prositi. A ko je otrok malo starejši in že zna govoriti, mati navadno popusti v poučevanju. A prav tedaj bi ga morala šele začeti prav vzgajati. Otrok naj pride vedno k materi, kadar kaj želi, s prošnjo. In kadar dobi, naj se lepo zahvali. Ne smeš dopuščati, da ti prihaja otrok s cmarjenjem, da te vleče za krilo ali predpasnik in vpije: »Kruha!« In če mu brž ne ustrežeš, cepeta z nogami in podobno.

Pokaži pa tudi ti njemu oliko. Kadar ti kaj pobere, mu rečeš lepo: »Hvala« S tem otroka navajaš k oliki. Uči sama otroka dobrih manir in ne misli vedno, da bodo že v šoli naučili. Če bo otrok spoznal, kako dobra, prijazna in olikana si ti, se bo tudi on potrudil, posnemati te. Zahtevaj pa tudi od poslov, da se lepo obnašajo in lepo pozdravljajo.

Otroka, ko se prebudi in vstane, spomni, da bo lepo pozdravil »Dobro jutro«, a ko ga daš spat, mu vošči »Lahko noč«. Otrok naj se ne cmeri, ko vstane ali ko gre spat. To je sama razvada.

Ne uči pa otroka samo takrat, kadar ga kam pošlješ, naj lepo pozdravlja. Otroka moraš naučiti te olike tudi doma, da bo tudi doma zmerom lepo voščil »Dober dan« in »Lahko noč«, potem se bo pri drugih ljudeh že sam domislil, da je treba pozdraviti, se zahvaliti in se lepo vesti. Otroka je treba v rani mladosti navajati k nežnosti, prikupljivosti in olike- ne pa ga prepuščati samemu sebi, da rase divje ko žival.

Če bi vse matere navajale otroke samo k lepim čednostim, jih lepo učile in ne govorile vpričo otrok vse mogoče, kar ni za otrokova ušesa, bi bil marsikateri otrok boljši, kakor je. Slabo vzgojen otrok bo tudi slab mož in slaba žena. Ni zmerom družčina kriva, na katero se malobrižni starši tako radi izgovarjajo. Zanikarnost staršev je glavna krivda, če so otroci pokvarjeni.

Za kuhinjo

Lecet. V skledi raztopi pol kile medu, potem primešaj 21 dek sladkorja v prahu in pet rumenjakov. To vse skupaj mešaj, da se zgosti. Stolc trd sneg osmih beljakov, polovico snega primešaj v testo, dodaj še pet gramov v kozarčku ruma raztopljene jedilne sode, 21 dek zmletih orehov, pet dek zrezanih mandelinov, naribano lupinico ene limone, pest zrezanih rozin. Ko si vse to dobro umešala, primešaj še 33 dek ržene moke in ostali sneg. Bolj majhne pekače dobro pomaži in potresi z moko, napolni s testom samo do polovice (ker testo narase), nato speci. Pečeno previdno zvrni na krožnik in pusti, da se pecivo počasi shladi. V lončku pa skuhaj led. **Led:** pet dek sladkorja in žlico vode kuhaj toliko časa, da se potegne nit. S tem ledom pomaži pečeno in hladno pecivo in pusti, da se na zraku posuši. Suh led bo popolnoma bel. Kadar daš lecet na mizo, ga nareži na tenke kose. Tako pripravljen lecet se drži mesec dni in še deli.

Božično pecivo. Mešaj, da narase, šest jajc, 28 dek sladkorja in od pol limone naribano lupinico. Potem primešaj eno deko amoniakove soli (dobiš v drogeriji) in 38 dek moke. Zdaj testo toliko časa stepaj, da se delajo sami mehurji. Nato primešaj še toliko moke, da dobiš tako gosto testo, da ga lahko razvaljaš. Testo razvaljaj za pol prsta na debelo, zreži razne oblike, jih zloži na pekačo, ki jo pa pomaži s sirovim maslom Izrezane oblike pomaži s stepenim beljakom in speci.

Čokoladna torta. Mešaj, da narase, 6 dek sirovega masla in dva rumenjaka. Nato primešaj 20 dek sladkorja v prahu, štiri deke kakava, dva decilitra mleka (mleko umešaj po žlicah), 24 dek moke, sneg dveh beljakov in en pecilni prašek. Pekačo dobro pomaži, posuj z moko, zlij noter testo, razravnaj in peci približno pol ure. Pečeno in hladno torto prereži in jo nadevaj z nadevom, ki ga napraviš takole: 12 dek sladkorja in dve žlici vode kuhaj toliko časa, da se sladkor potegne kakor nit. K sladkorju primešaj sneg treh beljakov in tri deke v dveh žlicah mleka zmešanega kakava. Če hočeš, jo oblij s kakavovim ledom, lahko jo pa tudi samo potresešs sladkorjem.

Praktični nasveti

Ščetke za čiščenje zob ohraniš dolgo časa, če jih daš po vsaki porabi, to je vsak dan, sušit. Od časa do časa jih pa operi v milnici, da ostanke zobne kreme izpereš.

Rjave čevlje, če so zelo zamazani, posebno pa še otroške čevlje, umij s krpo, pomočeno v mleko, potem čevlje s suho krpo zbriši, in ko se popolnoma posuše, jih namaži s pasto in z mehko krpo lošči. Ali pa namili mokro krpo in čevlje zbriši, potem krpo izperi in s čisto krpo zbriši milo s čevlev. Ko se čevlji posuše, jih namaži s pasto in lošči. Tudi s čebulo se dado čevlji lepo očistiti. Čebulo prereži, zdrgni čevlje in potem jih lošči s krpo.

ZANIMIVOSTI

× *Najdražji telefonski pregovor* je imel ravnatelj neke londonske avtomobilske tvornice. Ta pogovor med Londonom in Parizom je veljal 1000 angleških funtov ali četrt milijona dinarjev. Trajal pa je ta telefonski pogovor celih 13 ur in 51 minut. Londonski ravnatelj je govoril s svojo podružnico v Parizu ter ji dajal potrebna navodila. Čisto podrobno je razmotrival, kaj vse bi pariška tvornica podružnice mogla izdelovati, ter ji je dajal tudi navodila, kako je treba reč urediti. Na koncu je določil cene, po katerih naj posamezne avtomobile prodajajo. Navsezadnje je še po telefonu pregledal knjigovodstvo pariške podružnice.

× *Ugrabitelj i nmorilec Lindberghovega deteta bo usmrčen v januarju.* Usmrtitev Hauptmanna na električnem stolu se bo izvršila najbrže 13. januarja. Sodnik Trenchard je že izdelal usmrtitveno povelje, katerega bo predložil sodniku iz Flemingtona v podpis. V Trentonu se vršijo usmrtitve navadno ob torkih in bo najbrže tudi ugrabitelj in morilec Lindberghovega prvorojenca usmrčen na ta dan.

× **V daljo bomo gledali.** Po vesteh iz Amerike je ruski inženjer Zvorikin iznašel tako zvani ikonoskop, to je napravo za prenašanje slik na daljavo. Naprava je osnovana na popolnoma drugih načelih kakor vsi sedanji aparati.

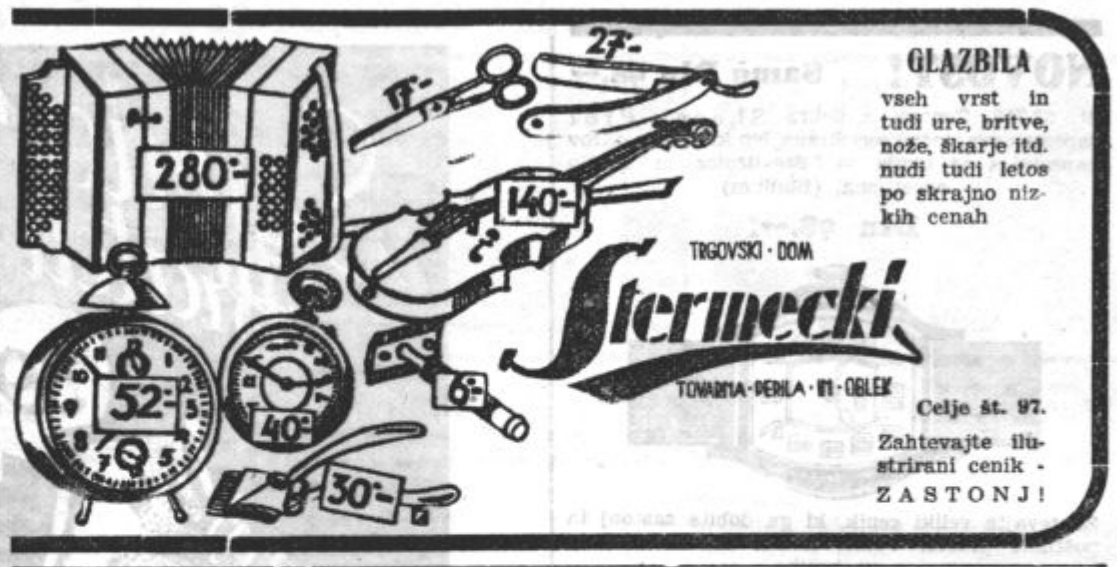

× **Konji imajo gumijaste podkve.** Konjeniška brigada amsterdamske policije je zelo napredna. Konji omenjene garde so namreč dobili gumijaste podkve, da jim ne bi spodrsavalo na asfaltu, kar se dogaja z železnimi podkvami. Poizkusi z gumijastimi podkvami so se prav dobro obnesli in je stalna uvedba teh podkev odvisna še samo od tega ali se bodo te podkve izkazale tudi v snegu.

× *Ovratnice iz stekla.* Najnovejša posebnost v področju moške mode so ovratnice iz stekla. Seveda ne gre tu za navadno steklo, temveč za tvorivo, ki so ga izdelali po dolgem poizkušanju in ki sestoji iz tenkih in prožnih, toda skoro neuničljivih steklenih nitk. Tkanine iz tega stekla se dado izdelati v najrazličnejših barvah in se močno blešče, kar učinkuje baje izredno zanimivo. Kravate iz tega blaga se dado na preprost način oprati.

× **Skrinja tisoč umorov.** V Londonu kažejo skrinjo, ki se imenuje skrinja tisoč umorov. Pred davnimi leti jo je kardinal Medici daroval ruskemu caru Aleksandru. Zanjo se je zanimal tudi skrivnostni ruski menih Rasputin. Ob sovjetski revoluciji je bila vtihotapljena na Poljsko, kjer jo je kupil baron Landauer. O tej skrinji pripovedujejo, da je bila nekoč last Lukrecije Borgije v Rimu. Skrinja je navidez preprosta in ima navadne predale za vinske steklenice, vmes pa je skritih neštevilo malih predalčkov, v katerih so stekleničice, ki so nekoč vsebovale razne strupe. Baje je Lukrecija s pomočjo teh strupov spravila s sveta več sto ljudi, ki so bili napoti njeni razuzdanosti in častihlepnosti. Skrinja ima skrivnostno ključavnico, ki je usmrtila vsakega nepoučenega, ki jo je skušal odpreti.

× **Najbogatejša rodbina na svetu** je rodbina ameriškega milijonarja Du Ponta. Enkrat na mesec se zbero v stari hiši v New-Castlu člani Du Pontove rodbine. Na tem čisto rodbinskem posvetovanju se delajo sklepi za bodočnost. Na novemberskem svetovanju so sklepali Du Pontovi o prihodnjem letu, ki bo baje odločilno za ves svet. V javnost je prišlo samo to, da Du Pontovi v novem letu ne bodo gradili niti tvornic za strelivo in topove, niti delavnic za strupene pline, temveč tvornice za nadomestilo sirovin, neobhodno potrebnih Ameriki, če bi se zapletla v vojno. V teh tvornicah bodo izdelovali umetni kavčuk, umetno usnje, umetno svilo in umetno volno. Du Pontovo bogastvo ni nastalo iz navadne industrije, temveč so ga prinesli topovi, razstrelivo, strupeni plini in strupi v zadnjih dveh letih svetovne vojne. Ta bogata ameriška rodbina izvira od Pierra Du Ponta, ki je med francosko revolucijo pobegnil iz domovine, da je ušel morišču. V Franciji je izdeloval rakete za svečanosti francoskih kraljev. V Ameriki se takrat niso zanimali za ognjemet, pač pa so potrebovali smodnik. Pierre Du Pont je torej ustanovil pri mestecu Willingtonu smodnišnico, toda šele njegov sin si je znal z njo pomagati na noge. Potem so se po milijoni kar kupičili in zdaj so Du Pontovi tako bogati, da njhova beseda mnogo zaleže v gospodarstvu vseh Zedinjenih držav.

× **Anglija uporablja hmelj za steljo.** Po podatkih angleškega kmetijskega ministrstva je pridelala Anglija letos na površini 7300 ha. 252.300 starih centov hmelja. Ker še lanski pridelek hmelja ni vnovčen, je ministrstvo priporočalo, da se 80% tega pridelka uniči na ta način, da se prodaja za navadno steljo.

Listnica uredništva

Sv. Trojica v Slov. goricah. Mnogo prehudo!

NOVOST! **Samo Din 98.—**

Št. 63.719. Cenena, a dobra **Shoock-Prof** zapestna ura, točno regulirana, lep kromiran okrov zapestnica iz usnja. — Številčnica in kazalo osvetljena. (Radium)

Din 98.—.

Zahtevajte veliki cenik, ki ga dobite zastonj in poštnine prosto. Velike izbera ur, zlatnine in srebrnine.

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici

H. SUTTNER, LJUBLJANA 6.

MALI OGLASI

HUBERTUS

nepremočljiv 250.— Din, otroški s kapuco 145.— Din, trench.coath, impergniran, samo 420. Din, pumparce od 48.— naprej, dobite pri **PRESKERJU, Sv. Petra cesta 14.**

Svinjske kože, jajca, surovo in kuhano, maslo in vse poljske pridelke kupuje ter sončnice, bučnice in rips vedno za prvovrstno olje zamenjuje. Najugodnejši nakup vseh potrebščin v trgovinah *Senčar* Mala Nedelja, Ljutomer in Štrigova.

Prvovrstni kolarski pomočnik, se sprejme pri Laznik Ferdo Radeče.

Sprejmem vajenca kmetskih staršev za mizarsko obrt. Hrana in stanovanje v hiši. Alojzij Moljk, Gor. Logatec, št. 15 pri cerkvi

Za smeh in kratek čas

RAZLIKA

;Bolnik vpraša zdravnika: »Gospod doktor,ali je res, da slepič nima nobenega pomena«?

Zdravnik: »Morda za bolnika, za zdravnika ga pa ima«!

PAMETEN SNUBEC

Ona: »Moj oče si je pridobil vse svoje premoženje že v mladih letih. Ali vas zanima kako«?

On: »To me ne zanima, pač pa bi rad vedel, ali ga še ima«.

NADOBUDNI SINKO

Oče (železniški uradnik): »No, Sinko, kako ti je všeč v šoli?«

Sinko: »Prav nič. To je lep prvi razred: sedeti moramo v navadnih lesenih klopeh kakor v III. razredu...«

PRI PEKU

Miha: »Ali imate stare žemlje«?

Pek: »Imam«!

Miha: »Prav vam je, zakaj jih pa niste včeraj prodali!«

DOBER SIN

A: »Pomislite, mojemu sinu so odpustili del kazni, ker se je v kaznilnici lepo obnašal.«

B: »Zmerom sem pravil, da ti bo tvoj sin kdaj še v ponos.«

NA SODIŠČU

Sodnik: «Upam da vas zadnjič vidim tukaj!«

Tat: «Ali boste premeščeni, gospod predsednik?«

RAZLIČNA STALIŠČA

Mož: »Draga ženica, če boš tako vodila gospodinjstvo, bova kmalu na beraški palici. Svoje izdatke boš morala omejiti.«

Žena: »Ali bi ne bilo bolje, če bi ti povečal svoje dohodke?«

KOČLJIV PREDLOG

Zdravnik: »Živčni napadi, ki jih dobiva vaša soproga, so znak staranja. To lahko poveste milostljivi.«

Mož (prestrašeno): »Čujte, gospod doktor, ali bi ji ne mogli povedati tega sami?«

NADARJENOST

Oče: »Gospod profesor, zdi se mi, da dremlje v mojem sinu velik umetnik«.

Profesor: »Če mislite, da je to res, bi vam svetoval, da ga kar pustite dremati«.

V EGIPTU

Vodnik: »Minila so cela stoletja, preden so bile zgrajene te piramide.«

Potnik: »No, če dela take reči vlada...«

PRED OLTARJEM

Župnik: »Ali ni nobenih ovir, ki bi mogle preprečiti zakonsko zvezo?«

Ženin: »Z menoj je vse v redu, gospod župnik, samo moja nevesta malo jeclja.«

TUDI RES

A: »Ali veš, da ne bom gledal pri nevesti samo na denar, če se bom drugič oženil...«

B: »Kako to? Prej si pa zmerom trdil, da se boš oženil samo zaradi denarja, ker lepota hitro uvene.«

A: »Že res, toda zdaj sem se prepriča, da mine denar hitreje od lepote.«

ZNA SI POMAGATI

A: »Zakaj pa nosiš na rokavu žalni trak?«

B: »Ker mi je na vlaku neka neroda s cigareto prežgala rokav.«

JUBILEJ

Knjigovodja: »Ali smem gospodu ravnatelju čestitati k njegovemu jubileju?«

Ravnatelj: »Kakšen jubilej pa mislite?«

Knjigovodja: »Danes je pet in dvajset let, kar ste, gospod ravnatelj, moj šef«.

NI SE POSTARALA

Urša: »Ali se vam ne zdi, gospod Hlačman, da sem se nekoliko postarala?«

Janez: »Kaj pa mislite, gospa? Saj ste podobni vrtnici, ki šteje komaj 20 let«.

KER JE PIJAN

A: »Zakaj pa Boltežar danes tako slabo igra svojo vlogo pijanca?«

B: »Zato, ker je pijan«.

Izdaja za konzorcij „Domovine“ Adolf Ribnikar. Urejuje Filip Omladič. Za Narodno tiskarno Fran Jezeršek.